

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम(संचालन)
निर्देशिका

२०७१

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा
समन्वय इकाई

भदौ, २०७१

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

नेपाल सरकारले राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीतिको दफा १२(१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो निर्देशिका बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस निर्देशिकाको नाम “राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम (संचालन) निर्देशिका, २०७१” हुनेछ ।

(२) यो निर्देशिका नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

(क) “कार्यक्रम” भन्नाले राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “कोष” भन्नाले दफा ६८ बमोजिम गठित कोष सम्झनु पर्दछ ।

(ग) “गुणस्तर, अनुगमन तथा नियन्त्रण समिति” भन्नाले दफा ६० बमोजिम गठित समिति सम्झनुपर्दछ ।

(घ) “जिल्ला स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति” भन्नाले दफा ५९ बमोजिम गठित समिति सम्झनुपर्दछ ।

(ङ) “दर्ता अधिकारी” भन्नाले समन्वय इकाईले यो निर्देशिका बमोजिम सदस्यता दर्ता समेतको कार्य गर्न तोकेको अधिकारी सम्झनुपर्दछ । सो शब्दले समन्वय इकाईले तोकेको अन्य कुनै निकायका पदाधिकारी समेतलाई जनाउँदछ ।

(च) “परिवार” भन्नाले बाबु आमा, पति, पत्नी, छोरा, छोरी, धर्मपुत्र तथा धर्मपुत्री भित्रका सदस्यहरु सम्झनु पर्दछ ।

(छ) “बहिरंग सेवा” भन्नाले बहिरंग विभागबाट प्रदान गरिने विरामीको दर्ता, स्वास्थ्यकर्मी सेवा, चिकित्सक/स्वास्थ्यकर्मीको सिफारिशमा गरिने इमेजिंग तथा प्रयोगशाला परीक्षण र सो प्रयोजनका लागि सिफारिश गरिने औषधी सहितका सेवा सम्झनुपर्दछ ।

(ज) “मन्त्रालय” भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्झनुपर्दछ ।

(झ) “योगदान रकम” भन्नाले राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन परिवार वा सरकार वा स्थानीय सरकार वा रोजगारदातासंग लिइने रकमलाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले तोकिएको आधारमा तोकिएका व्यक्तिलाई यस कार्यक्रममा आवद्ध गराउन सरकार वा अन्य निकाय वा संस्थाबाट प्रदान गरिने अनुदान (सब्सिडी) समेतलाई जनाउँदछ ।

(ञ) “विभाग” भन्नाले मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग सम्झनु पर्दछ ।

- (ट) “सदस्य” भन्नाले कार्यक्रमका लागि यस निर्देशिका बमोजिम जुनसुकै माध्यमबाट नियमित रूपमा योगदान रकम तिरेका व्यक्ति वा परिवारलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) “समन्वय इकाई” भन्नाले कार्यक्रम संचालन गर्न दफा ५८ बमोजिम गठित राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ड) “सुविधा योजनाको सूची” (बेनेफिट प्याकेज) भन्नाले सदस्यले यस कार्यक्रममार्फत निर्देशिका बमोजिम प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले नेपाल सरकारले सुविधा सम्बन्धमा समय समयमा जारी गरेको निर्देशन, आदेश समेतलाई जनाउँदछ ।
- (ढ) “सुविधा योजनाको सीमा” भन्नाले यस निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम सदस्यले पाउने सुविधा रकमको अधिकतम सीमा जनाउँदछ ।
- (ण) “सेवा प्रदायक” भन्नाले कार्यक्रम संचालन गर्न निर्देशिका बमोजिम तोकिएको स्वास्थ्य संस्थालाई सम्झनुपर्दछ र सो शब्दले आयुर्वेद र होमियोप्याथि सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थालाई समेतलाई जनाउँदछ ।
- (त) “सोधभर्ना” भन्नाले सेवा प्रदायकले यस निर्देशिका बमोजिम कार्यक्रमका सदस्यलाई सेवा सुविधा प्रदान गरे वापत भुक्तानी गरिने रकमलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (थ) “स्वास्थ्यकर्मी” भन्नाले कानून बमोजिम स्थापना भएको व्यवसायिक परिषद्मा दर्ता भै स्वास्थ्य परीक्षण गर्न वा उपचार गर्न वा औषधी सिफारिश गर्न प्रचलित कानून बमोजिम अनुमती पाएका चिकित्सक वा अन्य स्वास्थ्यकर्मी सम्झनुपर्दछ ।
- (द) “स्वास्थ्य संस्था स्तरीय बीमा समिति” भन्नाले दफा ६२ बमोजिम गठित समिति सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद-२

सदस्यता दर्ता तथा योगदान रकम

३. सदस्यको उमेर : यस कार्यक्रममा सबै उमेर समूहका व्यक्ति सदस्य बन्न पाउने छन् ।
४. कार्यक्रममा दर्ता : (१) कार्यक्रम बमोजिम प्रदान गरिने सेवा सुविधा लिन प्रत्येक परिवारले अनिवार्य रूपमा दर्ता हुनु पर्नेछ ।
(२) कार्यक्रममा सदस्यताको दर्ता परिवारको आधारमा गरिनेछ ।
५. परिचय खुलाइ निवेदन दिनु पर्ने : (१) सदस्यता लिन चाहने व्यक्तिले कार्यक्रममा दर्ता हुनका लागि निर्देशिकाको अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा दर्ता अधिकारी वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्ति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ । दर्ता हुने समयमा सम्बन्धित व्यक्ति वा परिवारले आफ्नो फोटो परिचय खुल्ने प्रमाण दर्ता अधिकारीसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । नाबालिगको हकमा अभिभावकको परिचयको आधारमा गर्न सकिनेछ ।
६. परिचय पत्र दिइने : (१) समन्वय इकाईले दफा ५ बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर छानवीन गरी सदस्यलाई अनुसूची-४ बमोजिमको परिचय पत्र प्रदान गर्नेछ ।

(२) दर्ता हुँदाको समयमा परिवारलाई अनुसूची-५ बमोजिमको सेवा सुविधा सम्बन्धी जानकारी पत्र समेत उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) समन्वय इकाईले परिचय पत्रका लागि विद्युतीय मेशिन रिडेवल कार्ड वा स्मार्ट कार्ड उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

७. परिचय पत्रको मान्य अवधि : (१) परिचय पत्र सधैंको लागि मान्य हुनेछ ।

(२) परिचय पत्र नष्ट भएमा, च्यातिएमा वा हराएमा रु. २०१- तिरी पुनः लिन सकिनेछ ।

८. सरकारी वा अन्य कार्यक्रमका व्यक्तिको दर्ता : नेपाल सरकारको सेवामा रहेका वा औपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने व्यक्तिका परिवारले पनि यस कार्यक्रमको शुल्क तिरी सदस्यता लिन सक्नेछन् ।

९. सदस्यता दर्ताको कार्यक्षेत्र : समन्वय इकाईले आफ्नै कार्यालय वा सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्था वा अन्य प्रकृया अनुसार कार्यक्रममा सहभागी हुने सदस्यलाई देहाय बमोजिम दर्ता गराउने व्यवस्था गर्नेछः-

१) स्वास्थ्य चौकी रहेको गाँउ विकास समितिका बासिन्दालाई सोही चौकीबाट वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिबाट

२) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको कार्यक्षेत्र भित्र र उक्त केन्द्र रहेको गाँउ विकास समिति वा नगरपालिकाका बासिन्दालाई प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिबाट

३) अस्पताल रहेको गाँउ विकास समिति वा नगरपालिकाका बासिन्दालाई अस्पतालबाट वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिबाट

४) छ महिना भन्दा बढी अवधि अस्थायी बसोबास गरेको परिवार वा व्यक्तिले स्थानीय निकायको सिफारिशको आधारमा अस्थायी बसोबास गरेको गाँउ विकास समिति वा नगरपालिकामा रहेको स्वास्थ्य संस्थाबाट वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिबाट

५) अन्य सूचीकृत अस्पतालले सुचना वा सम्झौतामा तोके अनुसार ।

१०. नवशिशुको दर्ता: समन्वय इकाईले गर्भवती महिलालाई स्वास्थ्य संस्थामा आइ सुत्केरी गराउन प्रोत्साहन गर्न नवशिशुलाई परिवारको बांकी सम्झौता अवधीसम्मको लागि निःशुल्क सदस्यता दिनेछ । सो वापतको योगदान रकम समन्वय इकाईले व्यहोर्नेछ ।

११. सदस्य संख्या थपघट वा ठेगाना परिवर्तन भएमा: (१) परिवारको मुल सदस्यले आफ्नो परिवारको सदस्य संख्या थपघट भएमा समन्वय इकाईले तोकेको संस्था वा व्यक्तिमार्फत यथाशीघ्र जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) सदस्यको हाल बसोबास गरेको स्थान परिवर्तन भै सेवा लिने विन्दु परिवर्तन भएमा समन्वय इकाईले तोकेको सम्बन्धित स्थानीय संस्था वा व्यक्तिमार्फत राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, जिल्ला कार्यालयमा जानकारी दिनु पर्नेछ । प्राप्त निवेदन र प्रमाणका आधारमा समन्वय इकाईले निजको सेवाको प्रथम विन्दु परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।

१२. सेवा लिने प्रथम स्थान: आकस्मिक अवस्थामा बाहेक सदस्य दर्ता हुंदाको अवस्थामा उल्लेख गरेको सेवा प्रदायक संस्था नै सेवाको प्रथम विन्दु हुनेछ ।
१३. समन्वय इकाईको जिम्मेवारी हुने: (१) सदस्यता दर्ता गर्ने जिम्मेवारी समन्वय इकाईको हुनेछ ।
 (२) समन्वय इकाईले सदस्यता वितरणका लागि दर्ता अधिकारी तोक्न सक्नेछ ।
 (३) समन्वय इकाईले सदस्यता दर्ताका लागि आवश्यक कार्यविधि र प्रकृया तोक्न सक्नेछ ।
१४. सदस्यता दर्ता गर्ने प्रकृया: दर्ता अधिकारीले देहाय अनुसारको प्रकृया पुर्याई सदस्यता दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछः
- १) परिवारको परिभाषा भित्र पर्ने गरी परिवारगत रूपमा सदस्यता दर्ता गर्ने,
 - २) सदस्यता दर्ताका लागि तोकिएको फाराम भरी आएपछि जांचबुझ गर्ने,
 - ३) अनुसूची ३ बमोजिमको आवेदनको विवरण अभिलेखमा अद्यावधिक गर्ने
 - ४) योगदान वापतको रकम तिरेको निस्सा वा बैंक भौचर संलग्न भएको सुनिश्चित गर्ने,
 - ५) सेवा विन्दु तोक्ने एवं सेवा विन्दु परिवर्तन गर्न परेमा सम्बन्धित निकायमा सिफारिश गर्ने ।
१५. कार्यक्रममा सहभागी हुनबाट वञ्चित नगरिने: सामान्यतया लिंग, जात, उमेर, वर्ग, आय आदिका आधारमा सदस्यता वितरणमा भेदभाव गर्ने वा सोही आधारमा सदस्य हुनबाट कसैलाई वञ्चित गरिनेछैन ।
१६. विदेशमा रहँदाको सदस्यता: एक आर्थिक वर्षमा लगातार वा पटक पटक गरी ६ महिना भन्दा बढी समय विदेश(तेस्रो मुलुक)मा रहेको व्यक्तिलाई कार्यक्रममा दर्ता हुन आवश्यक छैन ।
१७. योगदान रकम: (१) कार्यक्रममा सहभागी हुने परिवारको लागि अनुसूची-६ मा उल्लेख भए बमोजिमको वार्षिक सदस्यता शुल्क लाग्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि परिवारको परिभाषामा नपर्ने तर आफैसँग बस्ने थप एक जनाका लागि समेत अनुसूची-६ मा उल्लेख भए बमोजिमको सदस्यता शुल्क तिरी सदस्यता दिन सकिनेछ । यसरी थप भएको सदस्यले जुन समुहको परिवारको सदस्य लिएको छ सोही परिवारले पाउने सुविधा मात्र पाउनेछन् ।
 (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको योगदान वापतको रकम सेवाको मान्य अवधीभित्र सुविधा नलिएको कारणबाट फिर्ता हुने छैन ।
 (४) सरकारले कार्यक्रममा दर्ता भएको आधारमा प्रतिव्यक्ति रु. ४०० का दरले थप योगदान गर्नेछ ।
 (५) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका संघ संस्थाले आफ्ना कर्मचारीको परिवारको बीमा गर्न चाहेमा योगदान रकम तिरी कार्यक्रमको सदस्यता लिन सक्नेछन् ।
१८. विपन्न परिवार एवं राज्यले तोकेकालाई योगदानमा अनुदान दिन सकिने: समन्वय इकाईले सरकारको निर्णयको आधारमा सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयको गरिवीको परिचय पत्र भए सोही आधारमा र त्यस्तो परिचय पत्र नभएका जिल्लामा यस कार्यक्रमले निर्धारण गरेको आधारमा

न्यून आय भएका वा राज्यले तोकेका परिवारलाई योगदान रकममा तोके बमोजिम अनुदान दिन सक्नेछ । यसरी अनुदान सहूलियत दिएको रकम सरकारले समन्वय इकाईलाई उपलब्ध गराउनेछ ।

१९. प्रवर्धनात्मक छुट दिन सकिने:- समन्वय इकाईले कार्यक्रमको पहुंच विस्तार गर्न योगदान रकममा तोके बमोजिमको अवधी सम्म तोके बमोजिम प्रवर्धनात्मक छुट दिन सक्नेछ ।

२०. न्यून आयको गणना गर्ने: दफा १८ बमोजिम सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको परिचय पत्र नभएको अवस्थामा देहायका आधारहरूमा परिवारको आय गणना गरी न्यून आय भएका परिवारहरूको पहिचान गरी सुविधा उपलब्ध गराइनेछ :-

- १) तलवी प्रतिवेदन खुल्ने आधार वा सम्भौता,
- २) खेती योग्य जग्गाबाट प्राप्त हुने अनुमानित आय,
- ३) पशुपालनबाट प्राप्त हुने आय,
- ४) स्वरोजगारको अन्य पेशा(सेवा) वा व्यवसायबाट प्राप्त हुने आय,
- ५) ज्यालादारीबाट प्राप्त हुने आय (जिल्ला दररेट समितिको दर अनुसार सम्बन्धितले घोषणा गरेको अनुमानित रोजगार अवधीको आधारमा),
- ६) विप्रेषण (रेमिन्ट्यान्स) बाट प्राप्त हुने आय,
- ७) अन्य कुनै आय ।

२१. विपन्न नागरिकको आय सीमा निर्धारण: दफा २० बमोजिम विपन्न नागरिक निर्धारण गर्न अनुसूची- ७ बमोजिमको फाराम भरी दर्ता अधिकारी समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । समन्वय इकाईले निवेदकले स्वघोषणा गरेको आधार र स्थानीय निकायको सिफारिश अनुसार आय गणना गरी वार्षिक पारिवारिक आय रु. ५०,०००/- भन्दा न्यून भएका परिवारलाई यस कार्यक्रमको प्रयोजनका लागि मात्र विपन्न नागरिक मानी सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२२. आय विवरणउपर आकस्मिक जाँच: समन्वय इकाईले विपन्न नागरिक सुविधा लिएका सदस्यहरूको आय र पारिवारिक विवरणबारे आकस्मिक जाँच गर्न सक्नेछ । आकस्मिक जाँचबाट कुनै सदस्य वा परिवारले आय विवरण ढाँटी विपन्न नागरिकको सुविधा लिएको पाइएमा त्यस्ता सदस्यलाई छुट दिएको योगदान रकम र निज वा निजको परिवारले लिएको सम्पूर्ण उपचार खर्च र सो को दश प्रतिशत व्याज समेत असुल उपर गरिनेछ ।

२३. अन्य निकायबाट वित्त संकलन: (१) समन्वय इकाईले विपन्न नागरिकलाई योगदान रकममा सहूलियत उपलब्ध गराउन विदेशी सरकार वा संघसंस्था, स्थानीय निकाय, गैर सरकारी संस्था, वित्तीय संस्था, संघ संस्था वा व्यक्तिबाट वित्तीय स्रोत संकलन गर्न वा सहकार्य गर्न सक्नेछ । तर विदेशी सरकार, संघ संस्था संग वित्तीय स्रोत प्राप्त गर्नु पूर्व अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनु पर्नेछ । (२) समन्वय इकाईले उपदफा (१) बमोजिम संकलन गरेको योगदान रकम उपचार कोष स्थापना गरी जम्मा गरिनेछ । सो कोषमा जम्मा भएको रकमबाट समन्वय इकाईले तोके बमोजिम योगदान

रकममा सहूलियत दिने वा आर्थिक अभावमा उपचार गर्ने नसक्ने वा बीचैमा उपचार रोक्ने अवस्था भएका सदस्यको उपचार खर्च व्यहोरिनेछ ।

२४. सदस्यता दर्ता कक्ष स्थापना: समन्वय इकाईले प्रत्येक सेवा प्रदायक संस्थासंगै वा तोकिएको अन्य स्थानमा सदस्यता दर्ता तथा सोधपुछ कक्ष स्थापना गर्न सक्नेछ ।

२५. योगदान संकलन प्रकृया: समन्वय इकाईले योगदान संकलन र जम्मा गर्ने प्रयोजनार्थ देहाय बमोजिमको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ :-

- (१) कार्यक्रमको सदस्यता लिन योगदान वापतको रकम सम्बन्धित परिवारले दर्ता हुने समयमा नै बुझाउनु पर्नेछ ।
- (२) समन्वय इकाईले योगदान संकलनका लागि बैंक छनौट गरी दर्ता स्थलमा नै बैंकको काउण्टर उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्न सक्नेछ । बैंकको काउण्टर उपलब्ध गराएको अवस्थामा सेवाग्राहीले योगदान रकम सोभै बैंकमा दाखिला गरी सो को एक प्रति दर्ता अधिकारी वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिलाई बुझाउनु पर्नेछ ।
- (३) दर्ता अधिकारी वा समन्वय इकाईले तोकेको व्यक्तिले योगदान भुक्तानीको निस्सा सेवाग्राहीलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । निस्सा अनुरूपको जम्मा रकम लेखा शाखा वा दर्ता अधिकारीलाई बुझाउनुपर्नेछ । लेखा शाखामा प्राप्त हुन आएको रकम पनि बैंक दाखिला गर्नुपर्दछ ।
- (४) दर्ता अधिकारीले प्राप्त गरेको योगदान रकम सोही दिन वा सो नभए भोलीपल्ट बैंक दाखिला गरी आम्दानी जनाउनु पर्नेछ । तर दुर्गम स्थानका लागि भने समन्वय इकाईले तोकिएदिए बमोजिमको म्यादभित्र बैंक दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

२६. दर्ता र क्रियाशील समयावधी: सदस्यता दर्ता र सो को क्रियाशीलता देहाय बमोजिम हुनेछ :

दर्ता गर्ने समय	क्रियाशीलहुने समय
बैशाख, जेठ र असार महिना	भदौ १ गते
साउन, भदौ र असोज	मंसिर १ गते
कार्तिक, मंसिर, पुस	फागुन १ गर्ने
माघ, फागुन, चैत	जेठ १ गते

२७. सेवाको मान्य अवधी: कार्यक्रम अन्तर्गत उपलब्ध हुने सेवाको मान्य अवधी एक वर्षको हुनेछ ।

२८. नवीकरण समयावधी: (१) सदस्यले हरेक वर्ष सदस्यता अवधी समाप्त हुनु १ महिना अगावै अनुसूची-८ बमोजिमको निवेदन दिई सदस्यता नवीकरण गर्नु पर्नेछ ।

(२) समन्वय इकाईले सदस्यता नवीकरण हुन तीन महिना अवधी बाँकी रहदै नवीकरण गर्ने सदस्यलाई लाग्ने योगदान रकममा तोके बमोजिम छुट दिन सक्नेछ ।

(३) म्याद भित्रै सदस्यता नवीकरण नगरेमा सेवा स्थगित हुनेछ ।

२९. सदस्यबाट हर्जाना लिन र सेवाबाट हटाउन सक्ने: (१) कुनै सदस्यले गलत मनसायले असम्बद्ध सेवा र अनधिकृत रूपमा सेवा लिएको पाइएमा त्यस्तो सेवामा लागेको शुल्कका अतिरिक्त दश प्रतिशत जरिवाना सहित रकम असुल गरिनेछ र सो को अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पटक पटक कसूर गर्ने व्यक्तिलाई यस कार्यक्रमको सेवाबाट छ महिना देखि दुई वर्षका लागि हटाउन सकिनेछ ।
३०. सदस्यता क्रियाशील नहुने अवस्था: देहायका अवस्थामा सदस्यता क्रियाशील हुने छैन :-
- (१) सदस्यता नवीकरण नगरेमा ।
- (२) भुट्टा आय विवरण पेश गरेमा वा आय लुकाएमा,
- (३) गलत मनसायले आफ्नो परिचय पत्र अरु असम्बद्ध व्यक्तिलाई दिई वा अनाधिकृत व्यक्तिको परिचय पत्र प्रयोग गरी सेवा सुविधा दिए, लिएको पाइएमा,
- (४) दफा २९ बमोजिमको कसुर गरेमा,

परिच्छेद-३

सुविधा योजना सम्बन्धी व्यवस्था

३१. सुविधा योजना (बेनेफिट प्याकेज): (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका सदस्यले अनुसूची-१ मा उल्लिखित सुविधा योजनाहरु सोही अनुसूचीमा उल्लेख भएका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्राप्त गर्न सक्नेछ ।
- (२) औचित्य र आवश्यकताका आधारमा अनुसूची-१ को सेवा तथा सुविधाहरु समयानुकूल परिमार्जन गर्न सकिनेछ । यसरी परिमार्जन गर्दा कुनै सेवा सुविधामा थप वा घट समेत हुन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा उल्लेख भएका सेवा सुविधा देहाय बमोजिमको सीमाभित्र रही प्राप्त गर्न सकिनेछ:-
- (क) पाँच जना सम्मको परिवारका लागि प्रति परिवार प्रत्येक वर्ष रु. ५०,०००।-
- (ख) पाँच भन्दा बढी प्रति थप सदस्यका लागी रु १०,००० का दरले वार्षिक अधिकतम रु. १,००,०००।- ननाघ्ने गरी,
- (४) अनुसूची-१४ मा उल्लेख भएका औषधी मध्ये निशुल्क बाहेकका औषधी खरीदमा यस निर्देशिकामा तोकिए बमोजिमको सहभुक्तानी लाग्नेछ ।
- (५) उपदफा (३) मा जे सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूची-२ बमोजिम दिइने बहिरंग सेवा र आकस्मिक सेवा वापतको खर्च रकम भने उक्त सीमाभित्र समावेश गरिने छैन ।

(६) बहिरंग तथा आकस्मिक सेवाका लागि आवश्यक पर्ने अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बाहेकका तर अनुसूची-१ मा समावेश भएका निदानात्मक सेवाहरु भने उपदफा(३) को सीमाभित्र रही प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

(८) यस निर्देशिका बमोजिम पाउने सुविधा सेवाको मान्य अवधी भित्र उपयोग हुन नसके अर्को मान्य अवधीमा उपयोग गर्न पाइने छैन ।

३३. सुविधा नपाउने: दफा ३१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूची-१ मा उल्लिखित उपचार तथा सेवा वापतको रकम बीमा कार्यक्रममा समावेश गरिएको छैन र सो वापत कुनै भुक्तानी गरिने छैन ।

३३. प्रेषण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाले आफ्नो संस्थामा सेवा उपलब्ध नहुने अवस्थामा सेवाग्राही सदस्यलाई अनुसूची-१० बमोजिमको प्रेषण फाराम भरी देहाय बमोजिम प्रेषण गर्नु पर्नेछ:

(क) उपस्वास्थ्य चौकी वा स्वास्थ्य चौकीले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र वा जिल्ला अस्पताल वा नजिकको पायक पर्ने सूचीकृत अस्पतालमा,

(ख) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रले जिल्ला भित्र वा नजिकको पायक पर्ने सूचीकृत अस्पतालमा,

(ग) अस्पतालले सूचीकृत अस्पतालमध्ये नजिकको पायक पर्ने सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रेषण भै आएको सदस्यलाई प्रेषण गरिएको अस्पतालले सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । सो को जानकारी प्रेषक स्वास्थ्य संस्थालाई पनि दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको सदस्यको उपचार पश्चात् सेवा प्रदायक संस्थाबाट डिस्चार्ज भै जाँदा प्रेषक स्वास्थ्य संस्थालाई समेत जानकारी दिनु पर्नेछ ।

३४. सामान्य वार्डबाट मात्र सेवा पाउने: यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदान गरिने अन्तरंग सेवा सुविधा सेवा प्रदायक संस्थाको सामान्य वार्डबाट मात्र उपलब्ध हुनेछ ।

३५. निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम: (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागु भएका जिल्लामा यस अघि संचालित निःशुल्क स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरु समन्वय गरी क्रमशः यसै कार्यक्रममार्फत लागु हुनेछन् । समाहित नहुनेजेल सम्म निःशुल्क कार्यक्रम यथावत संचालन हुनेछ ।

परिच्छेद-४

स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको व्यवस्थापन र भुक्तानी

३६. सेवा प्रदायकको छनौट: (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गतको सेवा अनुसूची-११ बमोजिमका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइनेछ । साथै तोकिएका अन्य स्वास्थ्य संस्थाबाट पनि उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(२) सरकारी निकाय बाहेक अन्य शिक्षण अस्पताल, निजी, सामुदायिक, गैरसरकारी वा सहकारी अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थालाई सेवा प्रदानका लागि समन्वय इकाईले देहायका आधारहरुबाट सूचीकृत गर्न सक्नेछः

२.१ कम्तिमा ५० शैया भएको,

२.३ बीमा कार्यक्रमसंग सम्झौता भए बमोजिमको दररेटमा सेवा दिन तयार भएको,

२.४ स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० पुरा गरेको

२.५ अन्य तोकिएका आधारहरु पुरा गरेको ।

३७. सदस्यलाई सेवा दिने: (१) सेवा प्रदायकले राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको सदस्यता लिएका सदस्यलाई यस निर्देशिका अन्तर्गतको सुविधा योजना बमोजिमको सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) प्रेषण विना सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाबाहिर दर्ता भएका सदस्यलाई आकस्मिक अवस्थामा बाहेक सेवा प्रदान गर्दा सेवा प्रदायकले बहिरंग सेवाका लागि तोकेको रकमको ५० प्रतिशत रकम त्यस्तो सदस्यबाट लिनु पर्नेछ । बाँकी ५० प्रतिशत बीमा कार्यक्रमले व्यहोर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) को व्यवस्था अन्तर्गत अन्तरंग सेवाका लागि सिफारिश भएमा सो को खर्च बीमा कार्यक्रमले व्यहोर्नेछ ।

(४) सेवा प्रदायकले सदस्यलाई आवश्यक सेवा सुविधाहरु मात्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

३८. सम्झौता स्थगन वा रद्द गर्न सकिने: समन्वय इकाईले देहायका अवस्थामा सेवा प्रदायकसंगको सम्झौता स्थगन वा रद्द गर्न सक्नेछ । तर यसरी सम्झौता स्थगन वा रद्द गर्नु अघि त्यस्तो सेवा प्रदायकलाई सफाई पेश गर्ने मनासिव मौका दिनुपर्नेछ ।

(१) यस कार्यक्रमको उद्देश्य विपरीत बारम्बार सदस्यहरुलाई अनावश्यक सेवा उपलब्ध गराएको देखिएमा,

(२) निर्देशिका बमोजिम राख्नु पर्ने अभिलेख अद्यावधिक नगरेको वा गलत प्रतिवेदन गरेको वा समयमा प्रतिवेदन गरेको नपाइएमा,

(३) गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध नगराएमा

(४) कार्यक्रम संचालनमा लापरवाही गरेमा वा आफ्नो संस्थामा उपलब्ध सेवाका लागी अन्यत्र प्रेषण गरेमा,

(५) समन्वय इकाईले गरेको स्वतन्त्र मूल्यांकनबाट सेवा प्रदायकको कामको समग्र स्तर वा अन्य विषयमा उठाइएका समस्याको समाधान नगरेमा ।

३९. पुनः सूचीकृत गर्न सकिने: दफा ३८ बमोजिम सम्झौता स्थगन वा रद्द गरेको सेवा प्रदायकले उल्लेखनीय सुधार भएको वा गर्ने व्यवस्था मिलाएको प्रमाणसहित आवेदन गरेमा समन्वय इकाईले छानवीन गरी पुनः सम्झौता नविकरण गरी सूचीकृत गर्न सक्नेछ ।

४०. सेवा दिन इन्कार गर्न सक्ने: सेवा प्रदायकले देहायको अवस्थामा सदस्यलाई यस कार्यक्रम अन्तर्गतको सेवा दिन इन्कार गर्न सक्नेछ:
- (क) सदस्यता नवीकरण नभएमा वा निजले तिर्नुपर्ने योगदान तोकिएको अवधीभित्र नबुझाएको भनी समन्वय इकाईले सेवा प्रदायकलाई जानकारी दिएमा ।
- (ख) सदस्यले भुठो विवरण दिइ सेवा लिएको भनी गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रण समिति/स्वास्थ्य संस्था स्तरिय समिति वा जिल्ला समन्वय समितिले सिफारिश गरेको आधारमा समन्वय इकाईले सेवा प्रदायकलाई जानकारी दिएमा ।
४१. कार्यक्रमका लागि अग्रिम रकम उपलब्ध गराउन सक्ने: (१) सरकारी सेवा प्रदायकलाई कार्य संचालनमा सहयोग पुर्याउन समन्वय इकाईले तोके बमोजिमको रकम अग्रिम रुपमा पेशकी उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- (२) अन्य सूचीकृत सेवा प्रदायक संस्थाको हकमा भने सम्भौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
४२. दर्ताका लागि प्रोत्साहन रकम दिने: (१) समन्वय इकाईले अस्पताल विकास समिति वा स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समितिले सिफारिश गरेको व्यक्तिमध्येबाट स्थानीयस्तरमा दर्ता सहयोगी नियुक्त गर्न सक्नेछ । त्यस्तो व्यक्ति सिफारिश गर्ने आधार समन्वय इकाईले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) समन्वय इकाईले नियुक्त गरेका दर्ता सहयोगीलाई परिचय पत्र दिइनेछ । सो परिचय प्राप्त व्यक्तिले दर्ता अधिकारीको निर्देशन समेतका आधारमा घर घरमा गै सदस्यता दर्ताको फाराम भरी दर्ता अधिकारी समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) दफा (२) बमोजिमका दर्ता सहयोगीलाई कार्यक्रममा पहिलो पटक सदस्य दर्ता गराए वापत प्रति व्यक्ति रु ४०/-का दरले प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइनेछ । नवीकरण गराएकोमा भने प्रति व्यक्ति रु. २०। का दरले प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- (४) तोकिएको जिम्मेवारी पुरा नगर्ने व्यक्तिलाई समन्वय इकाईले जिम्मेवारीबाट हटाउन सक्नेछ ।
- (५) रकम हिनामिना गरेमा सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ ।
- (६) समन्वय इकाईले स्वास्थ्य संस्थालाई सो अर्न्तगत दर्ता वा नवीकरण भएका कूल सदस्य संख्याका आधारमा प्रति व्यक्ति वार्षिक न्यूनतम रु १०/- का दरले स्वास्थ्य संस्था सुदृढीकरणका लागि प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउनेछ ।
- (७) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी वा उपचौकीले ३५ वर्ष उमेर नाघेका सदस्यको वर्षमा एकपल्ट स्वास्थ्य जोखिम परीक्षण गर्नु पर्नेछ । सो सेवाका लागि प्रति सदस्य रु.२५ का दरले भुक्तानी गरिनेछ । यसरी प्रदान गर्ने परीक्षण सेवा अनुसुची-१६ मा उल्लेख गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (८) उपदफा (३), (६) र (७) बमोजिम प्राप्त हुने रकम समन्वय इकाईले चौमासिक रुपमा उपलब्ध गराउनेछ ।
४३. सेवाको भुक्तानी व्यवस्था: (१) समन्वय इकाईले सेवा प्रदायकलाई बहिरंग वा आकस्मिक सेवा प्रदान गरे वापत प्रति पटक प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रका लागि रु. ८०। र अस्पतालका लागि रु. १४०।-का

दरले देहाय बमोजिम भुक्तानी गर्नेछ । बहिरंग सेवा तथा आकस्मिक सेवामा उपलब्ध गराउनु पर्ने स्वास्थ्य परीक्षण तथा निदान सेवा अनुसुची-२ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको रकमबाटै सात दिन भित्रको फलोअप सेवा निशुल्क प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) अन्तरगत लगायतका अन्य सेवाका लागि समन्वय इकाईले सेवा प्रदायकसंग गरेको सम्झौतामा उल्लिखित दरमा भुक्तानी गर्नेछ ।

(४) औषधीको हकमा देहायका आधारमा भुक्तानी हुनेछ:

(क) समन्वय इकाईले केन्द्रीय स्तरमा मुल्य निर्धारण गरेकोमा सोही दरमा

(ख) प्रकरण (क) बमोजिम निर्धारण नभएकोमा स्वास्थ्य सेवा विभागले तोकेको दरमा

(ग) प्रकरण (क) तथा (ख) बमोजिम नतोकिएको अवस्थामा सेवा प्रदायकसंग भएको सम्झौता वा समन्वय इकाईले अन्य आपूर्तिकर्तासंग गरेको सम्झौतामा उल्लिखित दरमा

४४. प्रेषणमा भुक्तानी: प्रेषणको हकमा प्रेषण गर्ने संस्थालाई प्रत्येक वर्षको असार मसान्तमा कायम रहेका सदस्य संख्याको छ प्रतिशत सम्म प्रेषण भएमा तोकिएको बहिरंग सेवाको रकम भुक्तानी गरिनेछ । सो भन्दा बढी संख्यामा प्रेषण भएमा बढी भएको संख्याका लागि बहिरंग सेवाको शुल्कको पचास प्रतिशत रकम मात्र भुक्तानी गरिनेछ ।

४५. अन्तरंग सेवाका लागि दर तोक्न सक्ने: (१) समन्वय इकाईले राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदान गर्ने अन्तरंग सेवाका लागि सेवा शुल्क निर्धारण गर्न सक्नेछ । यसरी शुल्क निर्धारण गरेकोमा सोही अनुरूप भुक्तानी गर्नेछ । यस्तो सेवा शुल्क अनुरूप सुविधा उपलब्ध गराउनु सेवा प्रदायकको दायित्व हुनेछ ।

(२) समन्वय इकाईले अन्तरंग सेवाका लागी दर हेरफेर गर्नु पर्दा सेवा प्रदायकलाई कम्तीमा तीन महिनाको अग्रिम सूचना दिनु पर्नेछ ।

४६. सेवा शुल्क दरमा सम्झौता गर्न सक्ने: दफा ४५ बमोजिम दर नतोकिएको अवस्थामा समन्वय इकाईले सेवा प्रदायकसंग सम्झौता गरी तोकेको दर अनुसार भुक्तानी गर्नेछ ।

४७. अन्तरंग सेवा सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समन्वय इकाईले मन्त्रालयको सहमतीमा रोगको उपचार प्रोटोकल तयार गर्न सक्नेछ । सेवा प्रदायकले अन्तरंग सेवा उपलब्ध गराउँदा सोही प्रोटोकल अनुरूप गर्नु पर्नेछ । तर त्यस्तो प्रोटोकल नतोकिए सम्मका लागि हाल प्रचलनमा रहेको उपचार प्रोटोकल अनुरूप नै हुनेछ ।

(२) सेवा प्रदायकले सदस्यलाई आवश्यक परेका अन्तरंग सेवा मात्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) सेवा प्रदायकले सदस्यलाई अन्तरंग सेवा प्रदान गर्दा लाग्न सक्ने अनुमानित खर्चको रकम र कार्यक्रमबाट उपलब्ध हुन सक्ने सुविधाबारे पहिले नै जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(४) सेवा प्रदायकले दफा ३१(३) को सीमामध्ये दश प्रतिशत भन्दा कम बाँकी भएको अवस्थामा सदस्यलाई सो को जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

४८. **बिल सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) सेवा प्रदायकले आफूले प्रदान गरेको सेवाको तीन प्रति बिल तयार गर्नु पर्नेछ र पहिलो प्रति समन्वय इकाईलाई, दोस्रो प्रति सेवा प्रदायक आफैँलाई र तेस्रो प्रति सेवाग्राही सदस्यलाई दिनु पर्नेछ ।
(२) बिल जारी गर्दा निःशुल्क औषधीको मुल्य घटाएर जारी गर्नु पर्नेछ ।
४९. **सोधभर्ना वा भुक्तानी माग गर्ने:** सेवा प्रदायकले महिनाको दुई किस्तामा सोधभर्ना वा भुक्तानी माग गर्नु पर्नेछ । किस्ता अवधी समाप्त भएको पाँच दिनभित्र तेरीज र अनुसूची-१२ बमोजिमको विवरण सहित पहिलो प्रति बिल संलग्न गरी सोधभर्ना वा भुक्तानीका लागि समन्वय इकाईले तोकेको स्थानमा फाँटवारी बुझाउनु पर्नेछ ।
५०. **सोधभर्ना वा भुक्तानी दिने:** (१) समन्वय इकाईले दफा ४८ बमोजिम प्राप्त भएको बिलको परीक्षण गरी एक्काइस दिनभित्र सोधभर्ना वा भुक्तानी गरीसक्नुपर्नेछ, र अनुसूची-१३ बमोजिमको ढाँचामा सेवा प्रदायकलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।
(२) सेवा प्रदायकलाई अग्रिम पेशकी उपलब्ध गराएको अवस्थामा त्यस्तो पेशकीको फछ्योट गरी मात्र थप भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

औषधी सम्बन्धी व्यवस्था

५१. **औषधी:** राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत बहिरंग, आकस्मिक र अन्तरंग सेवाका लागि वितरण गरिने औषधीको विवरण अनुसूची-१४ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
५२. **औषधीमा सहभुक्तानी:** (१) सदस्यले औषधीको भुक्तानीमा प्रति पटक १५ प्रतिशत आफैँले भुक्तानी गर्नु पर्नेछ । तर निशुल्क वितरण गरिने औषधीमा कुनै सहभुक्तानी लाग्ने छैन ।
(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि गरीवको परिचय पत्र प्राप्त गरेका सदस्यले सह भुक्तानी गर्नु पर्ने छैन ।
५३. **लामो समयका लागि औषधी प्राप्त गर्न सकिने:** सदस्यले अनुसूची-१४ मा उल्लेख भएका औषधीमध्ये चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीबाट सिफारिश भएको आधारमा एकै पटकमा अधिकतम तीन महिना सम्मका लागि प्राप्त गर्न सक्नेछन् । सो अवधी पश्चात् पुनः जाँच गराएर मात्र औषधी उपलब्ध हुनेछ ।
५४. **औषधी आपूर्ति व्यवस्था:** (१) प्रत्येक सेवा प्रदायक संस्थामा एक छुट्टै औषधी वितरण कक्ष हुनुपर्नेछ । यस्तो कक्षबाट सेवाग्राही सदस्यलाई अनुसूची-१४ बमोजिमका औषधी मात्र वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
(२) आकस्मिक तथा अन्तरंग सेवा प्रदान गर्ने सुचिकृत सेवा प्रदायकले औषधी वितरण कक्षमा चौविसै घण्टा औषधी उपलब्ध गराउने व्यवस्था सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ । तर प्राथमिक स्वास्थ्य

केन्द्रमा भने आकस्मिक सेवाका लागि आवश्यक औषधी उपलब्ध हुने गरी कम्तीमा कार्यालय समयसम्म औषधी पाइने व्यवस्था सुनिश्चित हुनुपर्नेछ ।

(३) स्वास्थ्य संस्थामा औषधी कक्षको मापदण्ड प्रचलित फार्मसी मापदण्ड अनुरूप हुनु पर्नेछ ।

(४) अस्पतालमा फार्मसी विषयको जनशक्तिबाट औषधी वितरण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । तर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा यो व्यवस्था क्रमशः लागु गरिनेछ ।

(५) सेवा प्रदायक संस्थाबाट वितरण गर्ने औषधीका लागि विभागको समन्वयमा समन्वय इकाईले आपूर्ति व्यवस्थाको विभिन्न विकल्प तोक्न सक्नेछ ।

५५. गुणस्तरयुक्त औषधी वितरण गर्नुपर्ने: (१) सेवा प्रदायकको औषधी कक्षबाट वितरण गरिने औषधीको गुणस्तर औषधी व्यवस्था विभागले तोके बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

(२) समन्वय इकाईले समय समयमा आकस्मिक रूपमा औषधीको नमुना लिई गुणस्तर परीक्षण गराउन सक्नेछ ।

(३) समन्वय इकाईले गराएको गुणस्तर परीक्षणबाट वा औषधी व्यवस्था विभागले तोके बमोजिम गुणस्तर नभएका औषधीलाई जफत गरिनेछ र कसुरदारलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्न सिफारिश गर्नेछ ।

५६. मूल्यमा वार्ता गरी शुल्क निर्धारण गर्न सकिने: (१) समन्वय इकाईले बीमा प्रयोजनका लागि अत्यावश्यक र मंहगो मुल्य पर्ने औषधीहरु वार्ता प्रक्रियाबाट खरीद गर्दा सस्तो र सरल पर्ने देखिएमा उत्पादक कम्पनी वा सो कम्पनीको आधिकारिक प्रतिनिधिसंग मुल्य वार्ता गरी मूल्य निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मुल्य निर्धारण गर्ने विषयमा सिफारिश गर्न देहायको मूल्य निर्धारण सिफारिश समिति गठन गर्न सक्नेछ:

वरिष्ठ मेडिकल चिकित्सक -संयोजक

फर्मासिस्ट -सदस्य

स्वास्थ्य सेवा विभागका प्रतिनिधि -सदस्य

औषधी व्यवस्था विभागको प्रतिनिधि -सदस्य

अर्थ मन्त्रालयको प्रतिनिधि -सदस्य

समितिले तोकेको कानून प्रतिनिधि -सदस्य

सेवा प्रदायक संस्थामध्येबाट समन्वय इकाईले मनोनयन गरेको सेवा प्रदायक संस्थाका प्रतिनिधि -सदस्य

निजी क्षेत्रको अस्पतालतर्फका प्रतिनिधि -सदस्य

समन्वय इकाईले तोकेको वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक -सदस्य सचिव

(३) मूल्य निर्धारण सिफारिश समितिले वार्ताबाट मूल्य निर्धारण गर्न लागेको रोगसंग सम्बन्धित चिकित्सक वा अन्य विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(४) मूल्य निर्धारण सिफारिश समितिले कामलाई सरलीकरण गर्न उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(५) मूल्य निर्धारण सिफारिश समितिले मूल्य निर्धारणका लागि सिफारिश गर्दा उत्पादन लागत, ढुवानी खर्च, नाफा, अध्ययन खर्च आदिको वैज्ञानिक आधारबाट विश्लेषण गरी उत्पादक कम्पनी वा सो को आधिकारिक प्रतिनिधिसंग वार्ता गरी मूल्य निर्धारणको सिफारिश गर्नु पर्नेछ ।

५७. खरीद मूल्यमा थप गर्न सक्ने : यस निर्देशिकामा अन्यत्र जेसुकै लेखिएको भएतापनि समन्वय इकाईले केन्द्रीयस्तरमा औषधी आपूर्तिको दर नतोकेसम्म वा आपूर्तिको व्यवस्था निर्धारण नगरे सम्म सेवा प्रदायकसंग सम्झौता गरी सेवा प्रदायकले खरिद गरेको मूल्यमा पाँच प्रतिशत थप गरी भुक्तानी गर्न सक्नेछ तर सो रकम अधिकतम खुद्रा मुल्य भन्दा बढी हुने छैन ।

परिच्छेद-६

समन्वय इकाई सम्बन्धी व्यवस्था

५८. स्वास्थ्य बीमा समन्वय इकाई : (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन गर्न मन्त्रालयले सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम, समन्वय इकाई गठन गर्नेछ । समन्वय इकाईको काम काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका लागि सेवा प्रदायक संस्था सूचीकरणका आधारहरु तोक्ने, सूचिकृत गर्ने, सूचीबाट हटाउने र समयानुकूल परिमार्जन गर्ने,
 - (ख) कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक कानूनी र संस्थागत व्यवस्था गर्ने गराउने,
 - (ग) कार्यक्रमको आय संकलन व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने,
 - (घ) कार्यक्रमको नियमित भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउने,
 - (ङ) कार्यक्रमको प्रचार प्रसार तथा प्रवर्धन गरी सदस्यता बढाउदै लैजाने,
 - (च) सुचना संकलन प्रकृत्यालाई सरल र विश्वसनीय बनाउदै तत्काल सुचना प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाउने,
 - (छ) कार्यक्रमको नियमित तथा आकस्मिक जाँच, अनुगमन तथा मुल्यांकन गरी जोखिम न्यूनीकरण गर्दै सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउने,
 - (ज) कार्यक्रमको निरन्तर अध्ययन, विश्लेषण गर्दै सेवा सुविधा पुनरावलोकन गरी स्वीकृतिका लागि मन्त्रालय समक्ष सिफारिस गर्ने,
 - (झ) कार्यक्रमको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पठाउने ।
- (२) समन्वय इकाईको प्रमुखमा नेपाल सरकारको सहसचिव वा सो सरहको अधिकारी रहनेछ ।

५९. जिल्ला स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति: (१) राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीति अनुसार, जिल्लास्तरमा रहेका निकायहरुबीच सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउन प्रभावकारी समन्वय गर्ने, न्यून आय भएका वर्गलाई बीमाको माध्यमबाट सामाजिक सुरक्षा प्रत्याभुत गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने, स्वास्थ्य संस्थाहरुको पुर्वाधार स्तरोन्नतीमा सहयोग पुर्याउने, राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम,

जिल्ला कार्यालयको समन्वयमा जिल्ला भित्रका स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने, स्वास्थ्य बीमामा सबै सरोकारवालाहरूको सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने लगायतका काम गर्न देहायको एक जिल्ला स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति गठन गरिनेछः-

- जिल्ला विकास समितिको सभापति - संयोजक
- प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
- स्थानीय विकास अधिकारी - सदस्य
- बीमा कार्यक्रममा सूचीकृत स्वास्थ्य संस्था रहेको नगरपालिका वा गाँउ विकास समितिका प्रमुख वा अध्यक्षहरू मध्ये संयोजकले तोकेको दुई जना - सदस्य
- जिल्ला जन/स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख - सदस्य
- संयोजकले तोकेको नागरिक समाजको प्रतिनिधि -सदस्य
- जिल्ला शिक्षा अधिकारी वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि -सदस्य
- सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखहरूमध्ये २ जना -सदस्य
- राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका सदस्यहरू मध्येबाट समन्वय इकाईले तोकेको बढीमा दुइ जना प्रतिनिधि -सदस्य
- जिल्ला प्रबन्धक राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम, जिल्ला कार्यालय -सदस्य सचिव

(२) संयोजन समितिको बैठक कम्तीमा वर्षको २ पटक बस्नु पर्नेछ ।

(३) संयोजन समितिको बैठकमा विज्ञ सदस्यलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(४) संयोजन समितिको बैठक संचालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था संयोजन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

६०. गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रण समिति: (१) समन्वय इकाईले केन्द्रीयस्तरमा निम्नानुसारको एक

गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रण समिति गठन गर्नेछः

- समितिले तोकेको विशेषज्ञ चिकित्सक -संयोजक
- रेडियोलोजिष्ट -सदस्य
- प्याथोलोजिष्ट -सदस्य
- नर्सिङ्ग अधिकृत -सदस्य
- फर्मासिष्ट -सदस्य
- जनस्वास्थ्य विज्ञ -सदस्य
- उप सचिव (समन्वय इकाई) -सदस्य सचिव

(२) गुणस्तर इकाईले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञहरूको रोष्टर तयार गर्नेछ ।

(३) गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रणले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञलाई थप सदस्यको रूपमा सहभागी गराउन सक्नेछ ।

(४) गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रणको काम देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) सेवा प्रदायकबाट प्रदान गरेको सेवासंग सम्बन्धित उपचार पद्धती यथार्थपरक रूपमा आवश्यक हुने गरी मात्र गरे नगरेको परीक्षण गर्ने,
- (ख) जोखिमका आधारमा उपचार केसहरूको छनौट गरी परीक्षण गर्ने,
- (ग) सार्वजनिक भएका विवाद वा सुचना समेतका आधारमा तत्काल वा विशेष प्रकृया अपनाइ परीक्षण गर्ने,
- (घ) आवश्यक नै नभएको कुनै सेवा दिएको पाइएमा सो सेवासंग सम्बन्धित भुक्तानी नर्गन सिफारिस गर्ने,
- (ङ) पटक पटक एकै प्रकृतिको गल्ती गर्ने चिकित्सक वा अन्य कर्मचारीलाई तोकिएको जिम्माबाट हटाउन मन्त्रालय समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (च) सेवा प्रदायकले प्रदान गर्ने सेवा सरल, सुलभ, प्रभावकारी र गुणस्तरीय रूपमा प्रदान गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
- (छ) प्रेषण प्रकृया र पद्धती तोकिए बमोजिम अपनाए नअपनाएको अनुगमन गर्ने
- (ज) सेवा प्रदान गर्दा पालना गर्नु पर्ने पद्धती (प्रोटोकल र प्रोसेड्युर) पालना गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
- (झ) फोहोर व्यवस्थापन प्रचलित कानून बमोजिम भए नभएका अनुगमन गर्ने,
- (ञ) सदस्यको तर्फबाट दर्ता भएको वा गरेको गुनासोको समाधान हुने गरे नगरेको अनुगमन गर्ने ।

६१. **मन्त्रालयले कारवाही गर्नुपर्ने:** दफा ६० बमोजिम कारवाहीको लागि सिफारिश भएका चिकित्सक वा अन्य कर्मचारीलाई मन्त्रालयले तत्काल जिम्मेवारीबाट हटाई सेवासंग सम्बन्धित कानून बमोजिम विभागीय कारवाही गर्नेछ ।

६२. **स्वास्थ्य संस्था स्तरीय बीमा समिति:** (१) सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सहजता र प्रभावकारिता ल्याउन गर्नु पर्ने व्यवस्थापन, सेवा प्रवाहको गुणस्तर कायम गर्न तथा स्वास्थ्य बीमालाई दिगोपन ल्याउन गर्नु पर्ने सुधारका विषयमा सुझाव समेत दिन स्वास्थ्य संस्थास्तरमा गठित संचालन तथा व्यवस्थापन, सहयोग वा विकास समितिले नै बीमा सम्बन्धी निम्नानुसार कार्यहरू गर्ने छ :

- बीमा कार्यक्रममा सदस्यता प्रदान तथा नवीकरण गर्न सहजीकरण गर्ने,
- बीमा कार्यक्रम सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग पुर्याउने,
- स्थानीयस्तरमा आएका समस्याहरूको समाधान गर्ने,

- स्वास्थ्य संस्थाले समन्वय इकाईसंग गरेको सम्झौता अनुरूप सेवा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- बीमा कार्यक्रममा सदस्यता प्रदान गर्न आवश्यक पर्ने स्वयंसेवक छनौट गर्ने,
- स्वयंसेवकहरूले सदस्यता वापत संकलन गरेको रकम नियमित रूपमा बैंक दाखिला गरे नगरेको अनुगमन गर्ने,
- सेवा प्रदायक र राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, जिल्ला कार्यालय बीच सम्पर्क सेतुको काम गर्ने ।

(२) बीमा प्रयोजनका लागि वर्षमा कम्तीमा ४ पटक बैठक बस्नेछ ।

६३. अन्य उपसमिति गठन गर्न सक्ने: समन्वय इकाईले कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यकता अनुसार विभिन्न उपसमिति गठन गरी कार्य सम्पादन गर्न सक्नेछ ।

६४. सेवा प्रदायकको काम, कर्तव्य र अधिकार: सेवा प्रदायकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (१) सदस्यलाई यस निर्देशिका बमोजिमका सेवा सुविधा गुणस्तरीय रूपमा प्रदान गर्ने गराउने,
- (२) दर्ता एवं सोधपुछका लागि उचित प्रबन्ध मिलाउने
- (३) समन्वय इकाईले तोकेको निश्चित प्रकृया र ढांचामा अभिलेख राखी प्रतिवेदन गर्ने,
- (४) सेवा प्रदायकको आफ्नै परिसरमा औषधी वितरण कक्षको व्यवस्थापन गर्ने र सदस्यलाई औषधी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने,
- (५) बीमा प्रयोजनका लागि तोकिएको सेवा तथा औषधिहरूको निरन्तर उपलब्ध हुने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (६) सेवाग्राहीको गुनासो सुनुवाई र सो को व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (७) सदस्यता दर्ता गर्ने कार्यमा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- (८) अस्पताल वा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा उपलब्ध भएसम्म सम्बन्धित सदस्यले रोजेको स्वास्थ्यकर्मीबाट परीक्षण गर्न पाउने व्यवस्था मिलाउने,
- (९) कार्यक्रमका सदस्यलाई शिष्टतापूर्वक व्यवहार गर्ने,
- (१०) स्वास्थ्यकर्मीहरूले औषधी सिफारिस गर्दा जेनरीक नामबाट मात्र सिफारिस गर्ने व्यवस्था मिलाउने

६५. समन्वय इकाई प्रमुखको काम कर्तव्य र अधिकार: समन्वय इकाई प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा योजना तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (२) तोकिए बमोजिमको योगदान रकम (प्रिमियम) संकलन गर्ने, गराउने र कोषको व्यवस्थापन गर्ने,

- (३) विमितलाई प्रदान गर्ने सुविधा योजना तयार गरी मन्त्रालय समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (४) समन्वय इकाईको योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरी स्वीकृतका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिमका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (५) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्य योजनामा अभिप्रेरित गर्न प्रबर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने,
- (६) समन्वय इकाईको लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पुर्वाधारको विकास गर्ने, गराउने,
- (७) समन्वय इकाईबाट प्रदान गरिने सेवाको संचालन, सुधार र विकासका लागि आवश्यक पर्ने श्रोत र साधनको पहिचान गरी त्यस्तो श्रोत र साधन परिचालन गर्न मन्त्रालय समक्ष सिफारिश गर्ने ।
- (८) समन्वय इकाईको लागि आवश्यक जनशक्ति योजना तयार गरी स्वीकृतिका लागि मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने,
- (९) समन्वय इकाईको दैनिक प्रशासनिक काम गर्ने,
- (१०) प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम नियुक्ति, सरुवा, बहुवा, विभागीय सजाय लगायतका प्रशासनीक कार्य गर्ने,
- (११) सहूलियत अनुदानका लागि मापदण्ड तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने,
- (१२) बीमा योजना कार्यान्वयनका लागि विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- (१३) सेवाको गुणस्तर र प्रभावकारिताका लागि अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा नियमन गर्ने, गराउने,
- (१४) समन्वय इकाईले गरेको निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (१५) राष्ट्रिय सामाजिक राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका लागि सेवा प्रदायक संस्था सूचिकरणका आधारहरू तयार गर्ने र सूचिकृत गर्ने, सूचीबाट हटाउने,
- (१६) सेवा प्रदायकलाई सेवा प्रदान गरे बापत सम्झौता बमोजिमको रकम नियमित भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (१७) सूचना संकलन प्रकृत्यालाई सरल र विश्वसनीय बनाउदै तत्काल सूचना प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाउने,
- (१८) स्वास्थ्य बीमा योजनाको निरन्तर अध्ययन, विश्लेषण गर्दै सुविधा योजना पुनरावलोकन गर्न मन्त्रालयलाई परामर्श दिने,
- (१९) समन्वय इकाईको आय व्ययको लेखा राख्ने, लेखा परीक्षण गर्ने गराउने,
- (२०) समन्वय इकाईको सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने तथा सम्पत्तिको संरक्षण, सम्बर्धन गर्ने गराउने,
- (२१) समन्वय इकाईका बेरुजुको लगत राख्ने, फछ्यौट गर्ने गराउने,

(२२) कार्यक्रमको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने,

(२३) तोकिएका आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

६६. दर्ता अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार: दर्ता अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- १) आफ्नो क्षेत्रभित्र पर्ने व्यक्तिको सदस्यता दर्ता तथा नवीकरण अद्यावधिक गर्ने गराउने,
- २) नवीकरण हुन नसकेका सदस्यहरु पहिचान गरी नवीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- ३) कार्यक्रम बारे सदस्यहरुलाई जानकारी गराउने,
- ४) कार्यक्रममा पहुँच नभएका वा छुटेका व्यक्ति/परिवार पहिचान गरी सदस्यता दर्ता गराउने,
- ५) सदस्यताको पहिचानमा विवाद आएमा समाधान गर्ने गराउने र समाधान हुन नसकेमा समन्वय इकाई समक्ष निर्णयका लागि अनुरोध गर्ने,
- ६) सदस्यता दर्ता व्यवस्थाका सम्बन्धमा नीतिगत व्यवस्था र प्रविधिमा गर्नु पर्ने सुधारका विषयमा व्यवस्थापनलाई सुझाव दिने,
- ७) सदस्यता दर्ता गर्न नियुक्त व्यक्तिलाई परिचालन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने
- ८) जिल्ला सम्पर्क कार्यालय वा समन्वय इकाईले तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

६७. सदस्यको अधिकार र कर्तव्य: (१) सदस्यको अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) योगदान रकम तिरी कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउने,
 - (ख) निर्देशिका बमोजिमको सेवा सुविधा तोकिएको संस्थाबाट सरल रूपमा पाउने,
 - (ग) कार्यक्रम सम्बन्धी सेवा सुविधाको जानकारी पाउने ।
- (२) सदस्यको कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ:
- (क) परिवारका सवै सदस्यलाई कार्यक्रममा सहभागी गराउने,
 - (ख) कार्यक्रमका लागि तोकिएको योगदान रकम नियमित रूपमा तिर्ने र नवीकरण गर्ने गराउने,
 - (ग) आवश्यक सुविधा मात्र लिने,
 - (घ) कार्यक्रमको प्रभावकारिता बढाउन र गुणस्तर कायम गर्ने कार्यमा असल नागरिकको हैसियतमा सदैव सहयोग गर्ने,
 - (ङ) स्वास्थ्यकर्मीले मागेको सुचना विना हिचकिचाहट दिइ उपचार पद्धतीमा सहयोग गर्ने,
- च) सुर्तीजन्य र मादक पदार्थ सेवन नगर्ने,
- (छ) आहार विहारमा ध्यान दिने, सक्रिय जीवन विताउने, घर र छरछिमेकमा सरसफाइमा ध्यान दिइ रोग लाग्न नदिने ।

परिच्छेद-७

कोष लेखा व्यवस्था, प्रतिवेदन तथा लेखा परीक्षण

६८. कोषको व्यवस्था: (१) समन्वय इकाई अन्तर्गत एउटा छुट्टै कोष रहनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा देहाय बमोजिमको रकम रहने छन्:-

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) विदेशी सरकार, वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुबाट प्राप्त हुने अनुदान वा ऋण रकम,

(ग) समन्वय इकाईले योगदान वापत संकलन गरेको रकम,

(घ) व्यक्ति, संघ, संस्था, स्थानीय निकायबाट प्राप्त रकम,

(ङ) समन्वय इकाईको अन्य आय

(च) अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(३) उपदफा (१) क बमोजिम नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने रकममा प्रशासनिक खर्च, स्वास्थ्य बीमा कार्य योजना संचालन खर्च, विपन्न व्यक्तिलाई दिइने अनुदान लगायतका खर्चहरु अनुमान गरी एकमुष्ट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिमको रकम लिनु अघि समन्वय इकाईले नेपाल सरकारको स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।

(५) समन्वय इकाईको कोषमा रहने रकम समन्वय इकाईले तोकेको नेपाल भित्रको “क” वर्गको बाणिज्य बैकमा जम्मा गरी राखिने छ ।

(६) समन्वय इकाईको सम्पूर्ण खर्च उपदफा (१) बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिने छ ।

६९. कोषको प्रयोग: (१) समन्वय इकाईको कोषको रकमको प्रयोग देहायको काममा मात्र हुनेछ :-

(क) कार्यक्रम अन्तर्गतका कामको भुक्तानी गर्ने कार्य,

(ख) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा प्रवर्द्धन कार्य,

(ग) यस निर्देशिका बमोजिम उपलब्ध गराउने अनुदान रकम,

(घ) समन्वय इकाईले पहिचान गरेका क्षेत्रमा तोकिए बमोजिम लगानी गर्ने कार्य,

(ङ) समन्वय इकाईको पूर्वाधार विकास कार्य,

(च) समन्वय इकाईको कार्य संचालन कार्य ।

७०. कोषको संचालन सम्बन्धी व्यवस्था: समन्वय इकाईको कोषको संचालन समन्वय इकाईको प्रमुख र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ ।

७१. आम्दानी र लेखा: (१) समन्वय इकाईले नेपाल सरकारबाट प्राप्त बजेट, विभिन्न निकायबाट प्राप्त अनुदान तथा व्याज आयबाट प्राप्त हुने रकम छुट्टा छुट्टै आय शीर्षकमा आम्दानी बाँध्नुपर्नेछ ।

(२) समन्वय इकाईले आफ्नो आय तथा खर्चको लेखा ढांचा प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको भएमा सोही बमोजिम र नतोकिएकोमा त्यस्तो ढांचा स्वीकृत गरी लागू गर्नुपर्नेछ ।

(३) समन्वय इकाईले प्रोदभावी आधारमा लेखा मानदण्डमा तोकिए बमोजिम आय तथा खर्चको लेखा राख्नु पर्नेछ ।

(४) कोषमा नेपाल सरकारबाट वार्षिक रूपमा प्राप्त हुने रकम फिज हुने छैन ।

७२. प्रतिवेदन पेश गर्ने: (१) सेवा प्रदायकले प्रत्येक महिनाको ७ गतेभित्र मासिक रूपमा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले तोकेको ढांचामा तोकिएको निकायमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ । सो को एक प्रति समन्वय इकाईको जिल्ला कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) समन्वय इकाईले प्रत्येक महिनाको १५ गतेभित्र मासिक रूपमा कार्यक्रमसंग सम्बन्धित विवरण अनुसूची- १५ मा तोकिए बमोजिमको ढांचामा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ ।

७३. लेखापरीक्षण: (१) समन्वय इकाईले आफ्नो आय व्यय विवरणको आन्तरिक लेखापरीक्षण महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट गराउनु पर्नेछ ।

(२) समन्वय इकाईले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ६ महिनाभित्र आय व्ययको केन्द्रीय विवरण तयार गरी महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट अन्तिम लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

(३) समन्वय इकाईले आफ्नो आय व्ययको वार्षिक प्रतिवेदन समितिको साधारण सभामा पेश गर्नु पर्नेछ । साथै सो को प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

विविध

७४. अनुगमन गर्न सक्ने: समन्वय इकाईले राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको नियमित वा आकस्मिक अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

७५. सुचना प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्ने: समन्वय इकाईले आफ्नो काम कारवाहीलाई चुस्त बनाउन सेवा प्रवाहका सवै तहमा सुचना प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्नेछ । सुचना प्रविधिको प्रयोगबाट प्रतिवेदन लिने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

७६. स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन: (१) राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने सेवा प्रदायक अन्तर्गतका स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि देहाय अनुरूपको रकम प्रोत्साहनका लागि उपलब्ध हुनेछ:-

(क) दफा ४२ अन्तर्गत प्राप्त हुने रकम,

(ख) बहिरंग तथा आकस्मिक सेवाका लागि भुक्तानी भएको रकमको दश प्रतिशत रकम,

(ग) अन्तरंग सेवा अन्तर्गत औषधी बाहेकका लागि भुक्तानी भएको रकमको छ प्रतिशत रकम ।

- (२) सेवा प्रदायकले कार्य सम्पादन प्रोत्साहनका लागि उपदफा (१) अन्तर्गत प्राप्त गर्ने रकम छुट्टै जम्मा गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) अन्तर्गत जम्मा भएको रकममध्ये सत्तरी प्रतिशत रकम समन्वय इकाईले तोकेको मुख्य मुख्य आधार अर्न्तगत रही सेवा प्रदायकले थप आधार बनाई स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादन सुचकका आधारमा प्रोत्साहन सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । बांकी रहने तीस प्रतिशत रकम भने सेवा प्रदायक संस्थाका सेवा संचालन सुचारु गर्न आवश्यक काममा खर्च गर्न सकिनेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिमको रकम वितरण गर्दा शुरु तलवमानको आधारमा प्रतिशत तोकै स्वास्थ्यकर्मी तथा अधिकृत कर्मचारीमा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । कामको प्रकृति, जोखिम र उत्प्रेरणा गर्ने आधारमा प्रतिशत भने पद अनुसार फरक गर्न सकिनेछ ।
७७. **अधिकार प्रत्यायोजन:** समन्वय इकाईले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये कुनै वा सबै अधिकार समन्वय इकाईका कुनै सदस्य वा शाखा कार्यालय वा अधिकृत वा सेवा प्रदायकलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
७८. **निर्देशिकामा संशोधन:** मन्त्रालयको स्वीकृति लिइ समन्वय इकाईले यो निर्देशिकामा आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ । थप आर्थिक दायित्व पर्ने विषयमा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनुपर्नेछ ।
७९. **सुविधामा संशोधन:** समन्वय इकाईले यस निर्देशिका बमोजिम सेवा प्रदायक वा कार्यक्रमका सदस्यलाई उपलब्ध गराउने सेवा सुविधामा रकम उपलब्धताको आधारमा मन्त्रालयको सहमती लिई पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ ।
८०. **अनुसूचीमा संशोधन वा हेरफेर:** मन्त्रालयले समन्वय इकाईको सिफारिशमा अनुसूचीमा संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
८१. **व्याख्या गर्ने अधिकार:** यस निर्देशिकामा उल्लिखित कुनै व्यवस्था कार्यान्वयनमा द्विविधा उत्पन्न भएमा समन्वय इकाईले गरेको व्याख्या बमोजिम हुनेछ । आर्थिक दायित्व पर्ने विषयमा मन्त्रालयले गरेको व्याख्या अन्तिम हुनेछ ।
८२. **बचाउ:** (१) यो निर्देशिका लागु भएको जिल्लामा विपन्न नागरिक उपचार निर्देशिका बमोजिमको सुविधा यसै निर्देशिकाको सीमाभित्र रही उपलब्ध हुनेछ । तर नेपाल सरकारले सुचना जारी गरी थप सुविधा दिन बाधा पर्ने छैन ।
- (२) यस बीमा कार्यक्रमबाट प्रोत्साहन कोष उपलब्ध गराएपछि स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गतका अन्य कार्यक्रमबाट सेवा प्रदायकलाई दिइ आएको सुविधा दोहोरो नपर्ने गरी फरक सुविधा मात्र लिन सकिनेछ । समन्वय इकाईले यो निर्देशिका लागु भएको एक आर्थिक वर्षभित्र त्यस्ता सुविधालाई यसै कार्यक्रममा पुनरावलोकन गरी मन्त्रालयको सहमतीमा एउटा मात्र सुविधा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची-१

(दफा २ (ड) र दफा ३१ सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

खण्ड क. स्वास्थ्य सेवा सुविधा योजना

S. No.	Name of disease / health condition	PHC		upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital		
		OPD	Em	Em	OPD	IPD	Em	OPD	IPD
1	Immunization (EPI)	√	×	×	√	×	×	√	×
2	<u>Diarrhoea</u>								
2.1	With some dehydration	√	×	×	√	®	×	®	®
2.2	With severe dehydration	√	√	√	√	®	®	®	®
3	Dysentery	√	×	×	√	®	×	®	®
4	ARI- Pneumonia	√	×	×	√	®	®	®	®
5	ARI - severe pneumonia	√	√	√	√	®	®	®	®
6	Birth asphyxia	√	√	√	√	®	®	®	®
7	Neonatal sepsis	√	√	√	√	®	®	®	®
8	<u>Low birth weight</u>								
8.1	Less than 1800	√	√	√	√	®	®	®	®
8.2	1800-2500 g	√	√	√	√	®	®	®	®
9	Malnutrition (severe)	√	√	√	√	®	®	®	®
10	ANC	√	√	√	√	®	®	®	®
11	Normal delivery (85%)	√	√	√	√	√	√	√	√
12	Assisted Delivery	√	√	√	√	√	√	√	√
13	Post Natal Care (upto 7 days)	√	√	√	√	®	®	®	®
14	Puerperal sepsis	√	√	√	√	®	®	®	®
15	Septic abortion	×	×	×	×	®	®	®	®
16	Eclampsia	√	√	√	√	√	√	√	√
17	Premature rupture of memberane	√	√	√	√	√	√	√	√
18	Antepartum hemorrhage	√	√	√	√	®	®	®	®
19	Postpartum hemorrhage	√	√	√	√	√	®	®	®
20	Severe anemia	√	√	√	√	®	®	®	®
21	Uterine Prolapse Screening and conservative mgmt	√	×	×	√	√	®	®	®
22	Uterine Prolapse surgical management	×	×	×	×	×	®	®	®
23	Cx cancer screening	√	×	×	√	×	®	®	®

S. No.	Name of disease / health condition	PHC		upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital		
		OPD	Em	Em	OPD	IPD	Em	OPD	IPD
24	Cx cancer Cryo therapy	√	×	×	√	×	®	®	®
25	Medical examination for Breast cancer screening	√	×	×	√	×	×	®	×
26	Family Planning								
26.1	Condoms	√	×	×	√	×	×	√	×
26.2	Oral contraceptives	√	×	×	√	×	×	√	×
26.3	Depo	√	×	×	√	×	×	√	×
26.4	IUCD	√	×	×	√	×	×	√	×
26.5	Implant	√	×	×	√	×	×	√	×
27	Treatment of all TB Cases	√	×	×	√	√	×	√	®
28	Multi Drug Resistanat TB Case	√	×	×	√	√	®	√	®
29	Extensive Drug Resistanat TB Cases	×	×	×	√	√	®	√	®
30	Leprosy treatment	√	×	×	√	®	×	√	®
31	Leprosy treatment reaction	×	×	×	√	®	®	√	®
32	Leprosy Rehabilitation care	×	×	×	×	®	×	√	®
33	Simple Malaria Case Management	√	×	×	√	®	×	®	®
34	Complicated Malaria Case Management	√	√	√	√	®	®	®	®
35	Kala azar	√	√	√	√	®	®	®	®
36	Japanese encephalitis	√	√	√	√	®	®	®	®
37	First line Therapy HIV AID	√	×	×	√	®	×	√	®
38	Second line Therapy HIV	×	×	×	√	®	×	√	®
39	RTIs / STIs (including Cervical erosion)	√	×	×	√	®	×	®	®
40	Sesonal Flu	√	√	√	√	®	®	®	®
41	Tretment for Hep A and Hep B	√	√	√	√	®	®	®	®
42	Enteric Fever	√	√	√	√	®	®	®	®
43	Dengue fever	√	√	√	√	®	®	®	®
44	Dengue hemorrhagic fever	√	√	√	√	®	®	®	®
45	Tetanus	√	√	√	√	®	®	®	®
46	Meningitis	√	√	√	√	®	®	®	®
47	Migrane headache	√	×	×	√	®	®	®	®
48	Conservative management of head injury	√	√	√	√	®	®	®	®
49	Eye check up	√	√	√	√	®	®	®	®
50	Refraction check up	√	×	×	√	×	®	®	×
51	Simple infection (conjunctivitis, Stye)	√	×	×	√	×	×	®	×
52	Oral and dental check up	√	√	√	√	®	®	®	®
53	Filling	®	®	®	®	×	®	®	×
54	Simple extraction	√	×	×	√	×	®	®	×
55	Acute otitis media	√	√	√	√	®	®	®	®
56	Chronic otitis media	√	×	×	√	®	×	®	®
57	Hearing test	√	×	×	√	×	×	®	×
58	Rhinitis	√	×	×	√	×	×	®	×

S. No.	Name of disease / health condition	PHC		upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital		
		OPD	Em	Em	OPD	IPD	Em	OPD	IPD
59	Sinusitis	√	×	×	√	×	×	®	×
60	Foreign body in eye, nose, ear and throat	√	√	√	√	×	®	®	×
61	Epistaxis	√	√	√	√	®	®	®	®
62	Pharyngitis	√	×	×	√	×	×	®	×
63	Tonsillitis	√	×	×	√	×	×	®	×
64	Laryngitis	√	×	×	√	×	×	®	×
65	URTI	√	√	√	√	×	®	®	×
66	Bronchitis	√	√	√	√	®	®	®	®
67	ARI	√	×	×	√	×	×	®	×
68	Pneumonia and Severe Pneumonia	√	√	√	√	®	®	®	®
69	Asthma (Acute - emergency and routine drugs)	√	√	√	√	®	®	®	®
70	Chronic Obstructive Pulmonary Disease (upto OPD Management - nebulizer during emergency)	√	√	√	√	®	®	®	®
71	Pneumothorax	√	√	√	√	®	®	®	®
72	Plural effusion	√	√	√	√	®	®	®	®
73	Hypertension	√	×	×	√	®	®	®	®
74	Coronary Artery Disease- conservative management	√	√	√	√	®	®	®	®
75	Rheumatic Heart Disease	√	×	×	√	®	×	®	®
76	Acute Hypertensive Stroke (conservative)	√	√	√	√	®	®	®	®
77	Myocardial Infraction (medical treatment)	×	×	×	×	®	®	®	®
78	Primary treatment for CCF	×	√	√	×	®	®	®	®
79	Simple Ahythmia	√	√	√	√	®	®	®	®
80	Acid Peptic Disorder	√	√	√	√	®	®	®	®
81	Cholecystitis	√	√	√	√	×®	®	®	®
82	Pancreatitis(conservative management)	√	√	√	√	®	®	®	®
83	Appendicitis (conservative management)	√	√	√	√	®	®	®	®
84	Intestinal obstruction (conservative management)	√	√	√	√	®	®	®	®
85	Peritonities (conservative management)	√	√	√	√	®	®	®	®
86	Diabetes mellitus	√	√	√	√	®	®	®	®
87	Acute Nephritis	√	√	√	√	®	®	®	®
88	Nephrotic Syndrome (medical management)	√	√	√	√	®	®	®	®
89	Urinary Tract Infection	√	√	√	√	®	®	®	®
90	Orchitis	√	√	√	√	®	®	®	®
91	Phimosis/Paraphimosis	√	√	√	√	®	®	®	®

S. No.	Name of disease / health condition	PHC		upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital		
		OPD	Em	Em	OPD	IPD	Em	OPD	IPD
92	Hydrocele (Conservative Management)	√	√	√	√	®	®	®	®
93	DUB				√	®	®	®	®
94	Perimenopausal syndrome	√	×	×	√	®	×	®	®
95	Anxiety	√	×	×	√	®	×®	®	®
96	Depression	√	×	×	√	®	×	®	®
97	<u>Schizophrenia</u>	√	×	×	√	®	×	®	®
98	<u>Mood / bipolar disorders</u>	√	×	×	√	®	×	®	®
99	Common Mental disorders (including psychosis)	√	×	×	√	®	×	®	®
100	Child & adolescent psychiatric disorders	√	√	×	√	®	×	®	®
101	Geriatric problems including dementia	√	×	×	√	®	×	®	®
102	Epilepsy	√	√	√	√	®	®	®	®
103	Arthritis (medical treatment)	√	√	√	√	®	®	®	®
104	Osteomyelitis (medical treatment)	√	√	√	√	®	®	®	®
105	Gout / RA	√	√	×	√	®	×®	®	®
106	Joint pain	√	√	×	√	®	×	®	®
107	Muscle pain/ Stiff neck/ Back pain	√	√	×	√	®	×	®	®
108	Simple Fracture (MUA + POP)	√	√	√	√	®	®	®	®
109	Cervical /Lumber spondolosis (conservative management)	√	√	√	√	®	®	®	®
110	Minor injuries including falls	√	√	√	√	®	®	®	®
111	Snake bite	√	√	√	√	®	®	®	®
112	Other minor ailments (like aches, scabies, worms, boils)	√	×	×	√	®	×	®	®
113	Poisoning (Lavage and antidot)	√	√	√	√	®	®	®	®
114	Burn management	√	√	√	√	®	®	®	®
115	Suture charge	√	√	√	√	×	®	®	×
116	Shoulder, elbow and hip dislocation	√	√	√	√	®	®	®	®
117	Simple amputation	×	×	×	×	×	®	®	®
118	Burn clean dressing and graft	√	√	√	√	®	®	®	®
119	Incesion and drainage	√	√	√	√	®	®	®	®
120	Incesion and drainage (e.g. Osteomyelitis)	×	×	√	√	×	®	®	×
121	Cyst, Lump, Lipoma (including Batholyn cyst) types of cyst must be included	√	√	√	√	®	®	®	®
122	Impacted Nail	√	×	×	√	×	®	®	×
123	Cicumcision	×	×	√	√	®	×	®	®
124	Hydrocele	×	×	×	√	®	×	®	®
125	Hernia	×	×	×	√	®	®	®	®
126	Hemorrhoid excision	×	×	×	®	®	®	®	®

S. No.	Name of disease / health condition	PHC		upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital		
		OPD	Em	Em	OPD	IPD	Em	OPD	IPD
127	Polyp (Nasal, Cervical, Simple Rectal)	×	×	×	®	®	®	®	®
128	Ear loab repair	×	×	×	×	×	®	®	×
129	Minilap	√	×	×	√	√	×	√	√
130	Vasectomy	√	×	×	√	×	×	√	×
131	Post Abortion Care	√	√	√	√	®	®	®	®
132	Cataract surgery operations	×	×	×	√	®	×	®	®
133	Cesarean Section	×	×	×	×	√	√	√	√
134	Appendicectomy	×	×	×	×	®	®	®	®
135	Cholecystectomy	×	×	×	×	×	®	®	®
136	Urinary Bladder Calculus	×	×	×	×	×	®	®	®
137	Ectopic Pregnanacy	×	×	×	×	®	®	®	®
138	Health education, information & counselling (at health facilities only) - verbal counseling only	√	√	√	√	√	√	√	√
139	Palliative care for cancer patients	×		×	√	®	×	®	®
140	Physiotherapy counseling	√	×	×	√	®	×	®	®
141	Other Services Except negative list	√	√	√	√	®	®	®	®

खण्ड ख
निदानात्मक सेवा सुविधा सूची

Laboratory Tests	PHC	upto 25 bedded hospital			50 or above bedded hospital	Unit cost (NPR)
		EM	OPD	IPD		
Blood R/E (TC, DC, ESR, Hb)	√	√	√	Ⓜ	Ⓜ	
ESR	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Blood grouping	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Blood sugar (fasting, pp, random)	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Urine R/E	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Stool R/E	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Creatinine	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Blood Urea	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Blood C/S	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Urine C/S	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Pus C/S(Swab)	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
CSF R/E	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
CSF C/S	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
24-hours urinary protein	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Billirubin (direct/ total)	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Total protein (AG ratio)	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
SGOT	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
SGPT	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
HBSAG	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Fungal Smear (KOH)	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Pap Smear	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Kala azar test (Immunology test)	√	√	√	√	√	
Pregnancy test	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
RDT- Dengue	√	√	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Syphilis	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
Gonorrhoea	×	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	
AFB (TB LEP)	√	√	√	√	√	

S Amylase	×	®	®	®	®	
S electrolytes (sodium potassium)	×	®	®	®	®	
RA Factor	×	®	®	®	®	
Semen Analysis	×	®	®	®	®	
Gram Stain	√	√	®	®	®	
Aldehyde Test	×	®	®	®	®	
ASO Titre	×	®	®	®	®	
Rapid Test						
influenza	×	×	®	®	®	
dengue	×	√	®	®	®	
leptospira	×	×	®	®	®	
malaria	√	√	®	®	√	
HIV	√	√	®	®	√	
HBSAg	×	®	®	®	®	
Anti HCV	×	®	®	®	®	
Diagnostic services						
X-Ray Plain	®	®	®	®	®	
Ultrasound	®	®	®	®	®	
ECG	®	®	®	®	®	
Endoscopy	×	®	®	®	®	
Vision Test	®	®	®	®	®	
Color Blindness	®	®	®	®	®	
Hearing test	®	®	®	®	®	
CT Scan	×	×	×	×	® *	

नोट:

- √ : स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मंत्रालयबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अर्न्तगत “निशुल्क उपलब्ध हुने सेवा”
- × : सम्बन्धित सेवा प्रदायक संस्थामा उपलब्ध नहुने सेवा
- ® : राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा सदस्यहरूका लागि तोकिएको सीमाभित्र उपलब्ध हुने सेवा
- ® * : सेवा प्रदायक संस्थामा उपलब्ध भएमा मात्र सेवा लिन सकिने

अनुसूची- २

(दफा २ (ड) ३१, (५) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

बहिरंग तथा आकस्मिक सेवाको भूतानी वापत उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवाहरुको सूची

क. निदानात्मक सेवाहरुको सूची

बहिरंग सेवा

आकस्मिक सेवा

Blood R/E (TC, DC, Hb, RBC Count & Platelet Count, Urea, Creatinine)

Blood R/E (TC, DC, Hb, RBC Count & Platelet Count, Sugar, Urea, Creatinine)

ESR

ESR and Blood grouping

Blood sugar (fasting, pp, random)

Blood sugar (fasting, pp, random)

Urine R/E

Urine R/E

Stool R/E

Stool R/E

Pregnancy test

Pregnancy test

X-Ray Plain

X-Ray Plain

Ultrasound(only for 4 times ANC visit)

Ultrasound

ECG

नोट: माथि उल्लेख भए बाहेकका निदानात्मक सेवाहरु सदस्यलाई प्रदान गरेको अवस्थामा सम्झौता अनुरूप सेवा प्रदायकलाई सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमले तोकेको सुविधा सीमाभित्र रही भूतानी गर्नेछ ।

ख. उपचारात्मक सेवाहरुको सूची

१. चिकित्सकीय जाँच सेवा
२. बहिरंग तथा आकस्मिक सेवामा प्रदान गरिने सामान्य सेवाका शुल्क
 - Antenatal care (ANC)
 - Post natal care (PNC)
 - Antepartum haemorrhage management
 - Post partum haemorrhage management

- Post abortion care (PAC)
- Management of dehydration
- Family planning services-depo, iucd, implant and vasectomy/minilap
- Sinus drainage
- Management of pleural effusion
- Pneumothorax
- Reduction and simple fracture management
- Management of injuries and burns
- Lavage and antiduct of poisoning
- Snake bite management
- Suturing and dressing of wounds
- Simple amputation
- Incision and drainage
- Cyst, lump, lipoma removal
- Health education, information and counseling
- Physiotherapy
- Dental filling
- Dental extraction
- Removal of foreign body from eye nose and throat
- Epistaxis management
- Conservative management of head injury

अनुसूची-३
(दफा ५ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई
दर्ता आवेदन फारम

000000070

नेपाल सरकार राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कोषले सञ्चालन गरेको राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा मेरो सदस्यता दर्ता गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु।

घरमूली दर्ता		
सदस्य थप गर्ने	घरमूलीको नाम	घरमूलीको परिचय पत्र नं.

१) व्यक्तिको विवरण

नाम थर लिङ्ग: महिला पुरुष अन्य जन्म मिति:.....

स्थायी ठेगाना:..... जिल्ला..... गा.वि.स..... वडा..... टोल/सडक..... घर नं

हालको ठेगाना:..... जिल्ला..... गा.वि.स..... वडा..... टोल/सडक..... घर नं

फोन /मोबाईल नं:..... इमेल फोटो परिचय पत्र प्रकार/नं

२) सेवा लिन चाहेको प्रथम स्वास्थ्य संस्था प्रा.स्वा.से.के / अस्पताल

३) दर्ता मिति : सेवा क्रियाशील मिति १ भाद्र १ मंसिर १ फाल्गुन १ जेष्ठ

४) विपन्न नागरिक हो होइन यदि हो भने विपन्न नागरिक परिचय पत्र नं. वा अनुसूचि न ७ संलग्न भएको

५) दर्ता/नविकरण वापत रकम रु. अक्षरमा..... रसिद नं.

६) मन्जुरी: माथि उल्लेखित सबै व्यहोरा ठीक छ। फरक परेमा राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको निर्देशिकाले तोकेबमोजिमको सजायको भागीदार हुन तयार छु। व्यक्तिगत परिचय पत्रको अनाधिकृत प्रयोग भएमा स्वमं जिम्मेवार हुनेछु।

आवेदकको हस्ताक्षर: मिति

कार्यालय प्रयोजनका लागि

दाया	बाँया

१) विवरण संकलन गर्नेको दस्तखत

संकेत नं. :

नाम थर:

२) प्रमाणित गर्नेको दस्तखत

कम्प्युटरमा प्रविष्ट गर्नेको सही र मिति

नाम

मिति:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई
व्यक्तिगत परिचय पत्र

नामथर:..... सदस्यता नं. : 000000070

जन्म मिति: घरमूलिको सदस्यता नं.....

ठेगाना:..... जिल्ला..... न.पा. / .गा.वि.स..... वडा

लिङ्ग: महिला पुरुष अन्य प्रथम सेवा विन्दु.....

परिचय पत्र जारी मिति

कसैले यो परिचय पत्र भेटाएमा नजिकको राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यालय अथवा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनु होला

सदस्यको दस्तखत	दाँया	बाँया

सम्पर्क नं

यो परिचय पत्रको अनाधिकृत प्रयोग भएमा सदस्य स्वमं जिम्मेवार हुनेछ।

अनुसुची-४
(दफा ६ संग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

व्यक्तिगत परिचय पत्र

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई
व्यक्तिगत परिचय पत्र

नामथर:..... सदस्यता नं. : 000000070

जन्म मिति: घरमुलिको सदस्यता नं.....

ठेगाना:..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स..... वडा

लिंग: महिला पुरुष अन्य प्रथम सेवा विन्दु.....

परिचय पत्र जारी मिति

कसैले यो परिचय पत्र भेटाएमा नजिकको राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यालय
अथवा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनु होला

	दाँया	बाँया
सदस्यको दस्तखत		

सम्पर्क नं

यो परिचय पत्रको अनाधिकृत प्रयोग भएमा सदस्य स्वमं जिम्मेवार हुनेछ ।

अनुसूची-५

(दफा ६ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

सेवा सुविधा सम्बन्धि जानकारी

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाईका तर्फबाट कार्यक्रमको सदस्य लिई कार्यक्रममा आवद्ध हुनु भएकोमा बीमा परिवारको सदस्यको रूपमा हार्दिक स्वागत गर्दछौं। देहाय बमोजिमका सेवाहरु उपलब्ध गराउन आश्वस्त गराउन चाहन्छौं।

१. कार्यक्रमका सदस्यहरुलाई राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७१ को अनुसूची १ मा उल्लिखित सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराइने छ।
२. बहिरंग तथा आकस्मिक सेवाहरु आवश्यकता अनुसार लिन सकिनेछ।
३. बुढाँ २ का अतिरिक्त तोकिएका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्राप्त गर्न सकिने सेवा सुविधाको वार्षिक अधिकतम सीमा देहाय बमोजिम हुनेछः
 - (क) पाँच जनासम्मको परिवारका लागि प्रति परिवार प्रत्येक वर्ष रु. ५०,०००/-,
 - (ख) पाँच जना भन्दा बढी सदस्यका लागि प्रति थप सदस्य रु. १०,००० दरले अधिकतम रु. १,००,०००/- सम्म।
४. माथि जेसुकै लेखिएको भएतापनि अनुसूची-७ बमोजिमको स्वास्थ्य सेवाहरुलाई समावेश गरिएको छैन।
५. नयाँ दर्ता तथा नविकरणका लागि योगदान रकम वापत देहायको रकम लाग्नेछ।
 - ५ जना सम्मको परिवारले वार्षिक रूपमा प्रति परिवार रु. २५०० /-
 - ५ जना भन्दा बढी जतिसुकै भए पनि प्रति सदस्य रु. ४२५/- का दरले थप तिर्नु पर्नेछ।
६. योगदान रकम कुनै पनि कारणबाट फिर्ता हुने छैन। परिवारका सदस्य कुनै कारणले घटेमा (मृत्यु, बसाई सराई तथा विवाह) योगदान रकम फिर्ता हुने छैन र सो को सट्टामा अर्को सदस्य थप्ने सुविधा पनि पाईने छैन।
७. परिवारका सदस्यहरु कुनै कारणले थपिएमा (विवाह, जन्म आदि) नियमानुसार सदस्यता लिनु पर्नेछ।
८. परिचय पत्र हराएमा वा च्यातिएमा वा नष्ट भएमा रु. २०१ तिरी नयाँ बनाउन सकिनेछ।
९. कार्यक्रममा परिवारका सबै सदस्यहरु अनिवार्य रूपले समावेश हुन पर्नेछ।
१०. यसमा उल्लेख नभएका विषयहरु वा यसमा उल्लिखित विषयहरुमा फरक परेमा निर्देशिका बमोजिम हुनेछ। कुनै विवाद भएमा कोषको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

कार्यकारी निर्देशक

अनुसूची-६
(दफा १७ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

योगदान रकम

१. नयाँ दर्ता तथा नविकरणका लागि योगदान रकम वापत देहायको रकम लाग्नेछ ।
 - ५ जना सम्मको परिवारले वार्षिक रूपमा प्रति परिवार रु. २५०० /-
 - ५ जना भन्दा बढी जतिसुकै भए पनि प्रति सदस्य रु. ४२५/- का दरले थप तिर्नु पर्नेछ ।
२. योगदान रकम कुनै पनि कारणबाट फिर्ता हुने छैन । परिवारका सदस्य कुनै कारणले घटेमा (मृत्यु, बसाईसराई तथा विवाह) योगदान रकम फिर्ता हुने छैन र सो को सट्टामा अर्को सदस्य थप्ने सुविधा पनि पाईने छैन ।

अनुसूची-७

(दफा २१ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

विपन्न नागरिक आवेदन फारम

नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाईले सञ्चालन गरेको राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा विपन्न नागरिक अन्तर्गत म र मेरो परिवारका निम्नानुसारका सदस्यहरूको नाम दर्ता गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

(सहकारी तथा गरिबी मन्त्रालयले परिचयपत्र नदिएको खण्डमा)

मिति:.....

१) घरमुलीको विवरण:

नाम र थर

.....लिङ्ग:.....

जन्ममिति:..... नागरिकता नं./जन्मदर्ताको प्रमाण पत्र नं.....

टेलिफोन नं. मोबाईल नं:.....

स्थायी ठेगाना:.....अस्थायी

ठेगाना:.....

२) आयको गणना

क्र.सं.	विवरण	सदस्य १	सदस्य २	सदस्य ३	सदस्य ४	सदस्य ५	जम्मा
१	खेती योग्य जग्गाबाट प्राप्त हुने अनुमानित आय						
२	पशुपालनबाट प्राप्त हुने अनुमानित आय						
३	स्वरोजगारको अन्य पेशा (सेवा) वा व्यवसायबाट प्राप्त हुने अनुमानित आय						
४	ज्यालादारीबाट प्राप्त हुने अनुमानित आय						
५	विप्रेषण (रेमिटयान्स)प्राप्त हुने अनुमानित आय						
६	तलब वा पारिश्रमिक						

७	अन्य आय						
	कूल जम्मा						

नोट: ५ जना भन्दा बढी सदस्यभएमा यस्ता सदस्यको आय विवरण समेत खुलाउनु पर्दछ ।

उपरोक्त विवरणमा कुनै फरक पर्ने छैन । फरक परेमा समितिको नियम अनुसारको सजाय भोग्न मञ्जुर गर्दछु ।

परिवारको तर्फबाट :

.....

(.....)

स्थानीय निकायको सिफारिश: यस कार्यक्रमको लागि निवदेकले घोषणा गरे बमोजिमको आय विवरण

ठीक छ

ठीक छैन

सिफारिस गर्ने: गा.वि.स अध्यक्ष/निजले तोकेको सदस्यको हस्ताक्षर:

नाम:

अनुसूची- ८

(दफा २८ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

परिवार सदस्य नविकरण फाराम

नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाईले सञ्चालन गरेको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा म र मेरो परिवारका निम्नानुसारका सदस्यहरूको सदस्यता नवीकरण गरि दिनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

सदस्यहरूको विवरण							
सि. नं.	नाम थर	सदस्यता नं.	योगदान रकम			पूर्व अवस्थामा परिवर्तन भए/नभएको	परिवर्तन भएकोमा कारण
			व्यक्तिगत	समिति	जम्मा		
१.							
२							
३							
४							
५							

कार्यालय प्रयोजनका लागि

सदस्यता नविकरण वाफत प्राप्त जम्मा रकम रु. अक्षरमा

(.....)

रसिद नं./बैंक भौचर नं.....

जम्मा गरेको खाता नं.

मिति

.....
रकम बुझ्ने
अधिकारी

.....
स्वीकृत गर्ने

अनुसूची-९

(दफा ३२ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

बीमा कार्यक्रममा समावेश नभएका सेवा सुविधाको सुची

- (१) कस्मेटिक सर्जरी,
- (२) कार्यक्रममा समावेश भएका बाहेक अन्य सहायक उपकरण यन्त्रहरु जस्तै कृत्रिम अंगहरु, वर्षमा एक पटकमा रु. ५०० भन्दा बढी मूल्यका चस्मा (Vision Glass), सुन्ने यन्त्र आदि ।
- (३) अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएका बाहेकका दाँत उपचार सेवाहरु
- (४) कृत्रिम गर्भाधानका सेवाहरु, अंग परिवर्तन, लिङ्ग परिवर्तन सम्बन्धी सेवा
- (५) व्यक्तिगत भैभगडाका कारण चोटपटक लागी उपचार सेवा
- (६) अल्जमाइर र पार्किन्सन् रोग उपचार सेवा
- (७) मादक वा लागु पदार्थ सेवनका कारणबाट भएको दुर्घटना सम्बन्धी उपचार
- (८) गर्भपतन सेवा

अनुसूची- १०

(दफा ३३ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

ऋय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

प्रेषण फाराम

रिफरल नं :

श्री.....

नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका निम्न सदस्यलाई तँहा स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालसंग भएको सहमति बमोजिम स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराई दिनहुन अनुरोध गरिन्छ ।

बिरामीको विवरण

बीमा नं..... घरमूलीको नाम: विरामीको नाम:.....

उमेर:..... ठेगाना

सम्भावित निदान :

BP

Pulse

Tempreature

Respiration

उपचार विवरण:

प्रेषणको कारण.....

.....

प्रेषण गर्ने चिकित्सक/स्वास्थ्यकर्मी

नाम:..... दर्जा:..... सही:.....

संस्थाको नाम:..... मिति:.....

अनुसूची-११

(दफा ३६ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गत सूचिकृत सेवा प्रदायक अस्पतालहरूको नामावली

स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गत सूचिकृत गरिएका सेवा प्रदायक संस्थाहरूको सूची निम्न बमोजिम छः

प्रथम तहका अस्पतालहरू	द्वितीय तहका अस्पतालहरू	अति विशिष्टीकृत तहका अस्पतालहरू
इलाम अस्पताल, इलाम	सेती अञ्चल अस्पताल	शिक्षण अस्पताल महाराजगंज
टिकापुर अस्पताल कैलाली	भेरी अञ्चल अस्पताल	शहिद गंगालाल हृदय रोग केन्द्र, बाँसवारी
वर्तिबांग अस्पताल बागलुङ	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पताल सुर्खेत	शुक्रराज ट्रपिकल अस्पताल, टेकु
जिल्ला तहको समेत काम गर्ने गरी स्थापना भएका सबै अञ्चल अस्पताल, क्षेत्रीय अस्पताल, र केन्द्रीय अस्पताल सो जिल्लाको लागि निर्देशिकामा उल्लेख भएको क्षेत्रको लागि प्रथम तहको काम समेत गर्ने	राप्ती अञ्चल अस्पताल	भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल
	लुम्बीनी अञ्चल अस्पताल	प्रसुतीगृह थापाथली
	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पताल, काशकी	मानव अंग प्रत्यारोपण केन्द्र भक्तपुर
	धवलागिरी अञ्चल अस्पताल	वि.पि. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
	भरतपुर अस्पताल, चितवन	वि.पि. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल
	नारायणी उपक्षेत्रीय अस्पताल	वीर अस्पताल
	जनकपुर अञ्चल अस्पताल	पाटन अस्पताल
	कोशी अञ्चल अस्पताल	
	मेची अञ्चल अस्पताल	

नोटः जिल्ला अस्पताल नभएका जिल्लाहरूमा अवस्थित दोश्रो तथा अति विशिष्टीकृत तहका अस्पतालहरूले तत् जिल्लामा निर्देशिकाले तोकेको क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सदस्यलाई प्रथम तहको अस्पतालले उपलब्ध गराउने सेवा पनि उपलब्ध गराउनेछन् । यस प्रयोजनार्थ निर्देशिकाले तोके अनुरूप प्रेषण पुर्जाको आवश्यकता पर्दैन ।

अनुसुची - १२

(दफा ४९ संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई
भुक्तानी सोधभर्ना फाराम

सेवा प्रदायकको नाम :

यस संस्थाले मिति/...../ देखि मिति सम्म प्रदान गरेको निम्नानुसारको सेवा सुविधाको विवरण यस प्रकार छ । साथै प्रत्येक सदस्यको सेवा दिए बापतको प्रमाणित बिल, भरपाई तथा आवश्यक कागजातहरु यसै साथ संलग्न गरिएको छ ।

सि.नं.	सदस्यता नं.	मिति	बहिरंग		अन्तरंग सेवाहरु					समुह (१ वा २)
			सेवा	औषधि	प्रयोगशाला	इमेजिंग	शैया	औषधी	जम्मा	

मिति :

पेश गर्ने

नाम

दर्जा

स्वीकृत गर्ने

नाम

दर्जा

..... सेवा प्रदायक संस्थाबाट प्राप्त विवरण अनुशार चेकजाँच गर्दा रु.
...../- भुक्तानी गर्न सिफारिश गरियो ।

कार्यालयको तर्फबाट

रुजु गर्ने

नाम

दर्जा

मिति

सिफारिश गर्ने

नाम

दर्जा

मिति

भुक्तानी दिने

नाम

दर्जा

मिति.....

अनुसुची- १४
(दफा ५१ संग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमबाट वितरण हुने औषधीको नामावली

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
1.	Adrenaline	Inj.	1:1000	√	√	®
2.	Hydrocortisone Succinate	Inj.	100mg/ml with wfi	√	√	®
3.	Pheniramine Maleate	Inj.	22. 75mg/ml	√	√	®
4.	Paracetamol	Tab	500mg	√	√	®
		Syp	125mg/5ml	√	√	®
		Inj	150mg/ml	√	√	®
5.	Anti-Snake Venom*	Inj		√	√	√
6.	Atropine	Inj	0.6mg/ml	√	√	®
7.	Amoxicilline	Cap/Tab	500/250 mg	®	®	®
		Tab	250/125 mg	√	√	®
		Susp	125mg/5ml	√	√	®
8.	Ibuprofen	Tab	200/400mg	√	√	®
9.	Diclofenac Sodium	Inj	25mg/ml	√	√	®
10.	Tatanus Toxoid	Vac	0.5ml	®	®	®
11.	Ciprofloxacin	Tab	250/500mg	√	√	®
		Inj	200mg/100ml	√	√	®
		Drop	0.3% w/v	√	√	®
		Oint	0.35w/v	√	√	®
12.	Silversulphadazine	Cream	1% w/w	√	√	®
13.	Hyoscine Butylbromide	Tab	10mg,20mg	√	√	®
14.	Endomethacin 25/50 mg	Tab	25/50 mg	√	√	®
15.	Cetirizine	Tab	10mg	√	√	®
16.	Al. Hydroxide + Mg. Tricilicate	Tab	250mg+250mg	√	√	®
17.	Promethazine Hydrochloride	Tab	25mg	√	√	®

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
		Inj	25mg/ml	®	®	®
18.	Ranitidine	Tab	150mg	√	√	®
19.	Omeprazole	Cap	20mg	®	®	®
20.	Oral Rehydration Salt (ORS)	Sachet	WHO formula	√	√	®
21.	Tetracycline	Cap	250mg, 500mg	√	√	®
		Oint	1%/15gm	®	®	®
22.	Cotrimoxazole (Sulfamethoxazole + Trimethoprim)	Tab	120/240/480/960 mg	√	√	®
		Sus	240mg/5ml	√	√	®
23.	Metronidazole	Tab	200/400mg	®	®	®
		Sus	100mg/5ml	√	√	®
24.	Metronidazole + Diloxanide furoate	Tab	400+500mg	®	®	®
25.	Albendazole	Tab	400mg	√	√	®
26.	Ferrous Sulphate/Fumerate	Tab	60 mg	®	®	®
27.	Doxycycline	Cap	100mg	√	√	®
28.	Salbutamol	Tab	4mg	√	√	®
29.	Prednisolone	Tab	5mg,10mg	√	√	®
30.	Aspirin	Tab	75mg,150mg,30 0mg	®	√	®
31.	Benzathin Penicillin	Inj	2.4 million unit	®	®	®
32.	Penicillin-V	Tab	250mg,500mg	®	®	®
33.	Erythromycin	Tab	250/500mg	®	®	®
34.	Digoxin	Tab	0.25mg	√	√	®
35.	Frusemide	Tab	40mg	√	√	®
36.	Amlodipine*	Tab	2.5/5mg	√	√	®
37.	Hydrochlorothiazid e	Tab	25 ml	√	√	®
38.	Atenolol	Tab	50 mg	√	√	®
39.	Enalapril	Tab	2.5mg/5mg	®	®	®
40.	Metformin	Tab	500/850/1000mg	√	√	®
41.	Glimipiride*	Tab	1/2/3mg	®	®	®
42.	Cefixime	Tab	200mg	®	®	®
43.	Ceftriaxone	Tab		®	®	®

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
		Inj	1 grm	®	®	®
44.	Azithromycin	Tab	250/500mg	√	√	®
45.	Tinidazole	Tab	500mg	√	√	®
46.	Fluconazole	Tab	150mg	®	®	®
47.	Clotrimazole	Tab Vag	100mg/200mg	®	®	®
		Oint/Crm	1%	√	√	®
48.	Spectinomycin*	Inj	2 grm vial	®	®	®
49.	Acyclovir	Tab	200/400/800 mg	®	®	®
		Oint		®	®	®
		Inj	50mg/ml-10ml	®	®	®
50.	Benzyl Penicillin	Inj	5ml/vial	®	®	®
51.	Podophyllin	Soln	10%,20%	®	®	®
52.	Tincture Benzoin	Tinc	450ml	®	®	®
53.	Norgestrol + Ethinyl Estradiol	Pills	0.30+0.30	®	®	®
54.	Insulin	Inj	34.7 micro grm	®	®	®
55.	Folic Acid	Tab	5 mg	√	√	®
56.	Nefedipine	Tab	5/10/20 mg	®	®	®
57.	Magnesium Sulphate	Inj	500mg/ml	√	√	®
58.	Lignocaine	Inj	1%,2% w/v	√	√	®
59.	Oxytocin	Inj	1 ml	√	√	®
60.	Dextrose Solution	IVF	500 ml	√	√	®
61.	Misoprostol	Tab	400 micro gm	√	√	√
62.	Ringers Lactate	IVF	500 ml	√	√	®
63.	Normal Saline (Sod. Chloride)	IVF	500 ml	√	√	®
64.	Ampicillin	Inj	250,500 mg			®
65.	Gentamycin	Inj	40 mg/ml	√	√	®
66.	Mefenamic Acid	Tab	500mg	®	®	®
67.	Ofloxacin	Tab	200/400mg	®	®	®
68.	Chloroquine	Tab	150 mg	√	√	√
69.	Primaquine	Tab	15 mg	√	√	√
70.	ACT (Artemither + Lumefantrine)	Tab	20+120 mg	®	®	®
71.	Sulphadoxine +	Tab	500+25mg	®	®	®

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
	Pyremethamine					
72.	Artesunate	Inj	1ml	√	√	√
73.	Quinine	Inj	300 mg/ml(2ml)	√	√	√
74.	Diethylcarbamazine	Tab	100 mg	√	√	√
75.	Miltefosine	Cap	50 mg	√	√	√
76.	Amphotericine B	Inj	50 mg//vile	®	®	®
77.	HRZE	Tab	75 +150+400+275 mg	√	√	®
78.	HRE	Tab	75+150+275 mg	√	√	®
79.	HRZ	Tab	30+60+150 mg	√	√	®
80.	HR	Tab	75+150, 60+60 mg	√	√	®
81.	Ethambutol	Tab	100, 200, 400	√	√	®
82.	Isoniazide	Tab	300mg	√	√	®
83.	Streptomycin	Inj	1 gm	√	√	®
84.	Kanamycin	Inj	500,1000 mg	√	√	®
85.	Ethionamide	Tab	250mg	√	√	®
86.	Levofloxacin	Tab	500,750 mg	√	√	®
87.	Cycloserine	Cap	250 mg	√	√	®
88.	Pyridoxine	Tab	6.67 mg	®	®	®
89.	Amoxicillin + Clavunate	Tab	250+125, 500+125	®	®	®
90.	(Rifampicin +Dapsone+Clofazi mine) MB	Strip	Adult & child	®	®	®
91.	Moxifloxacin	Tab	400 mg	®	®	®
92.	PAS (Para-amino- salycilic-acid)	Sac	4grm	®	®	®
93.	PB (leprosy)	Strip	Adult & child	√	√	®
94.	Zidovudine (AZT)	Tab	300 mg	√	√	√
95.	Tenofovir (TDF)	Tab	300 mg	√	√	√
96.	Stavudine (d4T)	Tab	20, 40 mg	√	√	√
97.	Lamivudine+Zidov udin	Tab	150 +300 mg	√	√	√

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
98.	Nevirapine(NVP)	Sus	50 mg/5ml	√	√	√
99.	Efavirenz +Lamivudine+Fuma rate Tenofovir Bisoprosin	Tab	600+300+300 mg	√	√	√
100	Lopinavir + Retonavir	Tab	200 + 50 mg	√	√	√
101	Retinol (Vit A)	Cap	200000iv	√	√	√
102	Vit B-complex	Tab	Multi	√	√	®
103	Gentian Voilet	Soln	1%	√	√	®
104	Cloxacillin	Cap	250/500 mg	®	®	®
105	Glycerin + Sodium Bicarbonate	Soln	240 ml	®	®	®
106	Oxymetazoline	Drop	0.25/0.05%	®	®	®
107	Bismuth, iodoform/ paraffin paste*	Crm		®	®	®
108	Gamma Benzene Hexachloride	Lotion	1%	√	√	®
109	Calamine	Lotion	15%	√	√	®
110	Chlorpheniramine Maleate	Tab	4mg	√	√	®
111	Benzoic Acid + Salicylic Acid	Oint	6%+3% w/w	√	√	®
112	Amitryptiline	Tab	10/25mg	√	√	®
113	Fluoxetine	Cap	10,20,40 mg	®	®	®
114	Phenobarbitone	Tab	60 mg	®	√	®
115	Chlorpromazine	Tab	100 mg	√	√	®
116	Fluphenazine	Inj	25mg/ml	®	®	®
117	Haloperidol	Tab	0.25,5,1.5,2.5,5 mg	®	®	®
		Inj	5mg/ml	®	®	®
118	Trihexyphenidyl	Tab	2mg, 5 mg	®	®	®
119	Diazepam	Tab/Inj	5 mg	®	®	®
120	Activated Charcoal	Pwd	50 gm	√	√	®

S N	Name of Medicines	Forms	Doase	PH C	25 Bedde d Hospit al	Other Listed Hospit al
121	BCG Vaccine	Vac	20 dose	√	√	√
122	DPT HepBHib	Vac	10 dose	√	√	√
123	Polio	Vac	10 dose	√	√	√
124	Measles	Vac	10 dose	√	√	√
125	Japanese Encephalitis (JE)	Vac	5 dose	√	√	√
126	Zinc Sulphate	Tab	20mg	√	√	®
127	Aminophyline	Tab	100 mg	®	√	®
128	Pvatiquemental	Tab		√	√	®
129	Fexofenadine	Tab	120/180mg	√	√	®
130	Neomycin Cream	Tab	0.5%	√	√	®
131	Acetazolamide	Tab	250mg	√	√	®
132	Allopurinol	Tab	100,300 mg	√	√	®
133	Paralidoxime	Tab	500mg	√	√	®
134	Levothyroxine	Tab	100mg	√	√	®
135	Carbamazepine	Tabs	100,200,400 mg	√	√	®
136	Povidone Iodine	Soln	5% w/v	√	√	®
137	Chloramphenicol	Applicaps/ Cap	2%	√	√	®
138	Metoclorpramide	Inj	5mg/ml	√	√	®
139	Dexamethasone	Inj	4mg/ml	√	√	®
140	Alprazolam	Tabs	0.25/0.5 mg	®	√	®
141	Clove Oil	Liquid	5 ml	®	√	®

नोटः

- √ : सबैलाई निशुल्क उपलब्ध हुने सेवा
- × : उपलब्ध नहुने सेवा
- ® : राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा सदस्यहरुका लागि तोकिएको सिमा भित्र निशुल्क उपलब्ध हुने सेवा

अनुसुची- १६

(दफा ४२ (७) संग सम्बन्धित)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय सामाजिक स्वास्थ्य बीमा, समन्वय इकाई

जोखीम पहिचान फारम

स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने ब्यक्तिको परिचय

नाम: ठेगाना:जिल्ला.....गा.वि.स/न.पा.वडा नं

उमेर लिंग महिला पुरुष पेशा:

सम्पर्क नं.

Medical Histroy of Chronic Disease Conditions

Medical Condition	अवस्था		औषधी सेवन		सेवन गरीरहेको औषधिको नाम
	छ	छैन	गरेको	नगरेको	
मधुमेह					
उच्च रक्त चाप					
अन्य दीर्घ रोग					

Family Histroy

Medical Condition	अवस्था	
	छ	छैन
मधुमेह		
उच्च रक्त चाप		
अन्य दीर्घ रोग		

विषय सूची

परिच्छेद-१	1
प्रारम्भिक	1
१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :	1
२. परिभाषा :	1
परिच्छेद-२	2
सदस्यता दर्ता तथा योगदान रकम	2
३. सदस्यको उमेर :	2
४. कार्यक्रममा दर्ता :	2
५. परिचय खुलाइ निवेदन दिनु पर्ने :	2
६. परिचय पत्र दिइने :(१)	2
७. परिचय पत्रको मान्य अवधि :	3
८. सरकारी वा अन्य कार्यक्रमका व्यक्तिको दर्ता :	3
९. सदस्यता दर्ताको कार्यक्षेत्र :	3
१०. नवशिशुको दर्ता:	3
११. सदस्य संख्या थपघट वा ठेगाना परिवर्तन भएमा:	3
१२. सेवा लिने प्रथम स्थान:	4
१३. समन्वय इकाईको जिम्मेवारी हुने:	4
१४. सदस्यता दर्ता गर्ने प्रकृया:	4
१५. कार्यक्रममा सहभागी हुनबाट बञ्चित नगरिने:	4
१६. विदेशमा रहँदाको सदस्यता:	4
१७. योगदान रकम:	4
१८. विपन्न परिवार एवं राज्यले तोकेकालाई योगदानमा अनुदान दिन सकिने:	4
१९. प्रवर्धनात्मक छुट दिन सकिने:	5
२०. न्यून आयको गणना गर्ने:	5
२१. विपन्न नागरिकको आय सीमा निर्धारण:	5
२२. आकस्मिक जाँच:	5
२३. अन्य निकायबाट वित्त संकलन:	5
२४. सदस्यता दर्ता कक्ष स्थापना:	6
२५. योगदान संकलन प्रकृया:	6
२६. दर्ता र क्रियाशील समयावधी: सदस्यता दर्ता र सो को क्रियाशीलता देहाय बमोजिम हुनेछ :	6
२७. सेवाको मान्य अवधी:	6
२८. नविकरण समयावधी:	6
२९. सदस्यबाट हर्जाना लिन र सेवाबाट हटाउन सक्ने:	7
३०. सदस्यता क्रियाशील नहुने अवस्था:	7

परिच्छेद-३	7
सुविधा योजना सम्बन्धी व्यवस्था	7
३१. सुविधा योजना (बेनेफिट प्याकेज):.....	7
३२. सुविधा नपाउने:.....	8
३३. प्रेषण सम्बन्धी व्यवस्था:	8
३४. सामान्य वार्डबाट मात्र सेवा पाउने:.....	8
३५. निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम:	8
परिच्छेद-४	8
स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको व्यवस्थापन र भुक्तानी	8
३६. सेवा प्रदायकको छनौट:.....	8
३७. सदस्यलाई सेवा दिने:	9
३८. सम्झौता स्थगन वा रद्द गर्न सकिने:	9
३९. पुनः सूचीकृत गर्न सकिने:.....	9
४०. सेवा दिन इन्कार गर्न सक्ने:.....	10
४१. कार्यक्रमका लागि अग्रिम रकम उपलब्ध गराउन सक्ने:	10
४२. दर्ताका लागि प्रोत्साहन रकम दिने:.....	10
४३. सेवाको भुक्तानी व्यवस्था:	10
४४. प्रेषणमा भुक्तानी:	11
४५. अन्तरंग सेवाका लागि दर तोक्न सक्ने:.....	11
४६. सेवा शुल्क दरमा सम्झौता गर्न सक्ने:	11
४७. अन्तरंग सेवा सम्बन्धी व्यवस्था:.....	11
४८. बिल भर्पाई सम्बन्धी व्यवस्था:.....	12
४९. सोधभर्ना वा भुक्तानी माग गर्ने:	12
५०. सोधभर्ना वा भुक्तानी दिने:.....	12
परिच्छेद-५	12
औषधी सम्बन्धी व्यवस्था	12
५१. औषधी:.....	12
५२. औषधीमा सहभुक्तानी:.....	12
५३. लामो समयका लागि औषधी प्राप्त गर्न सकिने:	12
५४. औषधी आपूर्ति व्यवस्था:	12
५५. गुणस्तरयुक्त औषधी वितरण गर्नुपर्ने:	13
५६. मूल्यमा वार्ता गरी शुल्क निर्धारण गर्न सकिने:	13
५७. खरीद मुल्यमा थप गर्न सक्ने :.....	14
परिच्छेद-६	14
समन्वय इकाई सम्बन्धी व्यवस्था	14

५८. स्वास्थ्य बीमा समन्वय इकाई :	14
५९. जिल्ला स्वास्थ्य बीमा संयोजन समिति:	14
६०. गुणस्तर अनुगमन तथा नियन्त्रण समिति:	15
६१. मन्त्रालयले कारवाही गर्नुपर्ने:	16
६२. स्वास्थ्य संस्था स्तरीय बीमा समिति:	16
६३. अन्य उपसमिति गठन गर्न सक्ने:	17
६५. समन्वय इकाई प्रमुखको काम कर्तव्य र अधिकार: समन्वय इकाई प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:	17
६६. दर्ता अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार:	19
६७. सदस्यको अधिकार र कर्तव्य:	19
परिच्छेद-७	19
कोष लेखा व्यवस्था, प्रतिवेदन तथा लेखा परीक्षण	19
६८. कोषको व्यवस्था:	20
६९. कोषको प्रयोग:	20
७०. कोषको संचालन सम्बन्धी व्यवस्था:	20
७१. आम्दानी र लेखा:	20
७२. प्रतिवेदन पेश गर्ने:	21
७३. लेखापरीक्षण:	21
परिच्छेद-८	21
विविध	21
७४. अनुगमन गर्न सक्ने:	21
७५. सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्ने:	21
७६. स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन:	21
७७. अधिकार प्रत्यायोजन:	22
७८. निर्देशिकामा संशोधन:	22
७९. सुविधामा संशोधन:	22
८०. अनुसूचीमा संशोधन वा हेरफेर:	22
८१. व्याख्या गर्ने अधिकार:	22
८२. बचाउ:	22